



Miljøgodkendelse



Vesborggård
Vesborgvej 22, 8305 Samsø

Dato for gyldighed

7. maj 2010

Indhold

Datablad	1
Indledning	2
1 Resumé og samlet vurdering	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	3
1.2 Ikke teknisk resumé	3
1.3 Afgørelse om miljøgodkendelse.....	6
1.4 Vilkårskatalog	8
1.5 Offentlighed	10
1.6 Klagevejledning	12
Baggrund for Miljøgodkendelsen	14
2 Generelle forhold	14
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	14
2.2 Meddelelsespligt	14
2.3 Gyldighed	14
2.4 Retsbeskyttelse	15
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	15
3 Beliggenhed og planmæssige forhold.	16
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	16
3.2 Placering i landskabet.....	18
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	19
4.1 Husdyrhold og staldindretning	19
4.2 Ventilation	21
4.3 Fodring	21
4.5 Energi- og vandforbrug	22
4.6 Spildevand herunder regnvand	25
4.7 Affald	25
4.8 Råvarer og hjælpestoffer.....	26
4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld	26
5 Gødningsproduktion og -håndtering	29
5.1 Gødningstyper og mængder	29
5.2 Flydende husdyrgødning	30
5.3 Fast gødning inkl. dybstrøelse.....	30
5.4 Anden organisk gødning.....	31
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	32

6.1 Ammoniak og natur.....	32
6.2 Lugt	39
6.3 Fluer og skadedyr	40
6.4 Transport.....	41
6.5 Støj fra anlægget og maskiner.....	42
6.6 Støv fra anlæg og maskiner.....	44
6.7 Lys.....	44
7 Påvirkning fra arealerne	45
7.1 Udbringningsarealerne.....	45
7.2 Påvirkninger af søer og vandløb	46
7.3 Kvælstof og fosfor til havet	47
7.4 Kvælstof til grundvand.....	48
8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	51
8.1 Ansøgers BAT-redegørelse	51
8.2 Kommunens vurdering af anvendelse af BAT:	54
9 Alternative løsninger og 0-alternativet.....	58
9.1 Alternative løsninger	58
9.2 0-alternativ	58
10 Husdyrbrugets ophør.....	59
11 Egenkontrol og dokumentation	60
Bilag 1 – Beredskabsplan	62
Bilag 2 – Oversigt over egne og forpagtede arealer.....	75
Bilag 3 – Situationsplan.....	77
Bilag 4 – Oversigtskort over transportveje.....	78

Datablad

Landbrugets navn og beliggenhed	Vesborggård Vesborgvej 22 8205 Samsø
Matrikel nr.	8a, Kolby By, Kolby
Cvr. nr.	88680928
P-nr.	1003221711
Ejer af ejendommen	Anders D. Lassen Brattingsborg 1 8305 Samsø
Driftsansvarlig	Anders D. Lassen
Brugstype	Svinebrug
Godkendelsesbetegnelse	§ 12
Tilsynsmyndighed	Århus Kommune, sagsnr. NM/08/00934
Godkendelses dato	7. maj 2010
Tilsyn	Århus Kommune har, som tilsynsmyndighed, ret til på et hvert tidspunkt at kontrollere om vilkårene i godkendelsen overholdes.
Næste revurdering af godkendelsen	År 2018, hvis der ikke foretages ændringer af produktionen. I dette tilfælde må kommunen som udgangspunkt ikke ændre vilkårene. Egenkontrol er undtaget fra denne beskyttelse.

Indledning

Når et husdyrbrug ønskes udvidet til mere end 250 dyreenheder (DE), skal anlægget med tilhørende udbringningsarealer til den producerede husdyrgødning godkendes i henhold til § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK nr. 1486 af 4. december 2009 (husdyrbrugsloven). Denne miljøgodkendelse er således udarbejdet efter ovennævnte lovbekendtgørelse hvori EU's VVM-direktiv¹ og IPPC-direktiv² er indarbejdet.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Samsø Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 28. juli 2009.

Århus Kommune har indgået en aftale med Samsø Kommune om at løse en række opgaver indenfor natur- og miljøområdet jf. Bekendtgørelse af lov om forpligtende kommunale samarbejder, LBK nr. 50 af 15. januar 2010. I henhold hertil løser Århus Kommune bl.a. myndighedsopgaver indenfor landbrugsområdet. Ifølge aftalen træffer Århus Kommune afgørelse på vegne af Samsø Kommune.

I dialog med ansøger og dennes konsulent er ansøgningen efter indsendelsen ændret og suppleret med yderligere oplysninger. Senest er indsendt version 3 af ansøgningen den 22. marts 2010.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at udvide husdyrholdet på bedriften, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IPPC-direktivet.

¹ EU-direktiv fra 1985 om vurdering af virkninger på miljøet.

² EU-direktiv fra 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Århus Kommune har modtaget en ansøgning om udvidelse af svinebesætningen fra på Vesborggård, Vesborgvej 22, 8305 Samsø

Ejer af ejendommen, Anders D. Lassen, har ansøgt om en samlet miljøgodkendelse af Vesborggård i forbindelse med en forestående revurdering, da vægtgrænserne ændres.

Ansøgningen om miljøgodkendelsen omfatter:

- Ændring af produktionen på Vesborggård af smågrise- og slagtesvinebesætningen 326,9 DE bestående af 21.300 smågrise fra 16-30 kg og 10.800 slagtesvin fra 30-100 kg (tilladt nudrift) til 406,3 DE bestående af 21.300 smågrise fra 13-42 kg og 10.800 slagtesvin fra 42-107 kg svarende til en ændring på 79,4 DE. Udvidelsen skyldes udelukkende en ændring af vægten på smågrise og slagtesvin.
- Der ændres ikke på de eksisterende bygninger, og der bygges ikke nyt i forbindelse med ændringen af husdyrproduktionen.
- Udover produktionen på Vesborggård er der til Brattingsborg Gods også tilknyttet et sohold på Hjalmarsgård med en godkendelse på 500 DE. Herudover er der et mindre hestehold på 2 heste. Desuden ejes ejendommene på Sandholm 12 og Bisgård Forte 14, der udelukkende drives med planteavl.
- Nærværende miljøgodkendelsen omfatter kun husdyrproduktionen på Vesborggård.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for konsekvenserne af at udvide husdyrholdet på bedriften, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Samsø Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 28. juli 2009.

1.2 Ikke teknisk resumé

Miljøgodkendelsen af Vesborggård regulerer driften i 8 år, hvorefter den skal revurderes på baggrund af de erfaringer, der har været med driften, og den udvikling der har været i metoder til reduktion af miljøpåvirkningen.

Miljøgodkendelsen omfatter kun Vesborggård, Vesborgvej 22, 8305 Samsø med de angivne udbringningsarealer, som fremgår af godkendelsen.

Århus Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af Vesborggård i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår til drift og egenkontrol.

Produktion

Svineproduktionen på Vesborggård ændres fra de nuværende fra 326,9 DE bestående af 21.300 smågrise fra 16-30 kg og 10.800 slagtesvin fra 30-100 kg til 406,3 DE bestående af

21.300 smågrise fra 13-42 kg og 10.800 slagtesvin fra 42-107 kg svarende til en ændring på 79,4 DE, der udelukkende fremkommer ved en ændring af vægten på smågrise og slagtesvin.

Der ændres ikke på de eksisterende bygninger, og der bygges ikke nyt i forbindelse med ændringen af husdyrproduktionen.

Der bygges ikke nye stalde eller andre produktionsanlæg ved ændringen af husdyrproduktionen.

Århus Kommune skal i henhold til bl.a. Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug vurdere om den ansøgte udvidelse kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold.

Arealer

Der hører i alt 980,99 ha udbringningsareal til ejendommen. Harmonikravet opfyldes udelukkende på egne arealer.

Alle arealer til udspredning af husdyrgødning vurderes i forhold til bl.a.:

- Grundvand
- Overfladevand
- Naturområder

Placering

Ejendommen ligger i et landbrugsområde domineret af landbrugsarealer, skovområder, spredt beplantninger og spredt bebyggelse.

Der bygges ikke nye stalde eller andre produktionsanlæg ved ændringen af husdyrproduktionen.

Transport til og fra ejendommen

Ændringen på ejendommen medfører at antallet af transporter stiger fra ca. 820 til ca. 882 transporter pr. år med primært svin, foder og husdyrgødning.

Idet forøgelsen af transporterne er minimal, og da de ikke kommer til at gå gennem tættere bebyggede områder vurderes det, at ændringen i antallet af transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Lugt

Husdyrbruget overholder lugtgenæfstande til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Staldene er placeret mere end 1,2 gange genæfstanden fra samlet bebyggelse og byzone, hvilket betyder at lugtgenerne vil være meget begrænsede.

Til nærmeste nabo er genæfstandene overholdt, da der er en korrigeret genæfstand på ca. 280 m og en gennemsnitsafstand til nærmeste nabo på 300 m.

Nærmeste nabo ligger ca. 300 m fra staldanlægget/lugtcentrum, samlet bebyggelse (Kolby) ca. 1.468 m og byzone (Kolby Kås) ca. 1.844 m fra staldanlægget/lugtcentrum. I nedenstående tabel er en oversigt over de af IT-ansøgningsystemet beregnede geneafstande.

Områdetype	Lugtgeneafstand - ansøgt drift (meter)	Gennemsnitsafstand fra staldene (meter)
Byzone	779	1844
Samlet bebyggelse	592	1468
Enkeltbolig	280	300

Tabel 1.2.1.1: Lugtgeneafstande fra staldene efter projektets gennemførelse samt den reelle afstand angivet i meter.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Ca. 500 m fra staldanlægget ligger et overdrev, som er beskyttet efter husdyrbrugslovens § 7. Det betyder, at ejendommen ligger i bufferzone II. Meremissionen fra anlægget er 1.048,89 kg N, hvilket giver en merdeposition i naturarealet på 0,10 kg N/ha/år.

Nær ejendommen er der flere naturområder beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Det vurderes, at naturområderne ikke vil blive påvirket væsentligt ved ændringen af husdyrproduktionen på ejendommen.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 8 km fra ejendommen.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % i forhold til referencestaldsystem er overholdt med negativ 1.258,00 kg N, da staldene er etableret med $\frac{2}{3}$ fast gulv og $\frac{1}{3}$ spaltegulv.

Ejendommens bygninger og udbringningsarealer ligger udenfor Natura 2000 område.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Alle ejendommens arealer er beliggende udenfor vandindvindingsområder og oplande til fosforfølsomme Natura 2000 områder. Af det samlede areal ligger 11,74 ha i nitratklasse 1, jf. Miljøstyrelsens nitratklassekort.

Fosfor

Beregningerne i ansøgningsystemet viser, at der vil være et fosforoverskud på 5,1 kg P/ha. Det er vurderet, at kravet om fosforoverskud på udbringningsarealerne er overholdt.

Kvælstof til overfladevand

Udbringningsarealerne er placeret udenfor områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Arealet afvander til Kattegat / farvandet omkring Samsø. Efter udvidelsen er det potentielle udvaskningsniveau af kvælstof til overfladevand beregnet til 50,2 kg N/ha, inkl. ændring af jordpuljen. Nitratreduktionen gennem jordlagene vurderes at være så stor, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af havet omkring Samsø.

Nitrat til grundvand

Udbringningsarealerne ligger udenfor "Område med særlige drikkevandsinteresser" og udenfor nitratfølsomme indvindingsoplande.

Projektet vurderes, på baggrund af den nuværende udpegning, ikke at udgøre nogen væsentlig risiko for grundvandets kvalitet.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for:

- Opbevaring og udbringning af gylle
- Håndtering af spildevand og affald
- Støjbelastning af omgivelser m.v.

Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedst anvendelig teknologi (BAT)

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Det vurderes at husdyrbruget lever op til kravet om BAT. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.3 Afgørelse om miljøgodkendelse

Århus Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes
- at husdyrbruget - under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen - vil anvende den bedste tilgængelige teknik
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - Nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - Overfladevand
 - Nitratfølsomme indvindingsområder
 - Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

Århus Kommunes afgørelse begrundes med ovenstående vurdering, og med at øvrige generelle afstandskrav samt de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i godkendelsesbekendtgørelsen overholdes. Se endvidere afsnittet "Baggrund for miljøgodkendelse" med tilhørende bilag.

Århus Kommune godkender hermed udvidelsen af husdyrholdet på bedriften Vesborggård, Vesborgvej 22, 8305 Samsø svarende til det ansøgte med en maksimal produktion svarende til 406,3 DE i smågrise og slagtesvin samt udbringning af husdyrgødningen fra produktionen på de arealer – og i det omfang – som fremgår af godkendelsen.

Miljøgodkendelsen omfatter alene ejendommen Vesborggård, Vesborgvej 22, 8305 Samsø med de angivne udbringningsarealer, som fremgår af godkendelsen.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet på grundlag af oplysningerne i IT-ansøgningen, version 2, modtaget d. 13. november 2009 og supplerende oplysninger modtaget i perioden frem til den 13. november 2009.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 stk. 1 i husdyrbrugsloven, samt reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen³, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Ejendommen Vesborggård, Vesborgvej 22, 8305 Samsø er tidligere godkendt i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kap. 5. Godkendelse trådte i kraft den 15. marts 2000. Den oprindelige godkendelse bortfalder med meddelelsen af nærværende godkendelse efter husdyrbrugsloven.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. Museumslovens⁴ bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Dyreenheder er beregnet efter de nugældende omregningsfaktorer i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵. Miljøvurderingerne er gennemført i forhold til antal dyr og den faktiske størrelse og sammensætning af dyreholdet. Miljøgodkendelsen tager derfor afsæt heri, uagtet at der på et senere tidspunkt måtte ske ændringer i beregning af antal dyreenheder.

³ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006 af museumsloven.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.

1.4 Vilkårskatalog

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen,
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes,
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af Århus Kommunes vurdering overholdes og
- at risikoen for forurening eller gener, ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler samt nedenstående, supplerende vilkår:

Nummereringen af vilkårene er den samme, som nummereringen af de enkelte afsnit i miljøgodkendelsens afsnit "Baggrund for miljøgodkendelsen". Den nærmere beskrivelse og vurdering for fastsættelse af vilkårene kan findes under det samme afsnit.

4.1 Husdyrhold og staldindretning

4.1.2.1 Der accepteres en variation på 10 % af dyreholdet i vægt og/eller antal, dog således at det maksimale dyrehold, beregnet over en planperiode (1. august – 31. juli), ikke må overstige det godkendte (406,3 DE).

4.5 Energi- og vandforbrug

4.5.2.1 Elforbruget skal registreres én gang årligt. Elforbruget skal føres ind i et skema, så forbruget kan sammenlignes med tidligere registreringer. Registreringerne skal gemmes i fem år.

4.5.2.2 Vandforbruget skal registreres én gang årligt. Vandforbruget skal føres ind i et skema, så forbruget kan sammenlignes med tidligere registreringer. Registreringerne skal gemmes i fem år.

6.1 Ammoniak og natur

6.1.2.1 Der må ikke udbringes husdyrgødning i en afstand af 20 m fra overdrevet på mark 38-0.

6.4 Transport

6.4.2.1 Transportruterne, som fremgår af bilag 4, skal anvendes i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

6.5 Støj fra anlægget og maskiner

6.5.5.1 Driften af husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen ved nabobeboelses opholdsareal (målt 15 m fra beboelse) i det

åbne land og indenfor kommuneplanlagte landsbyafgrænsning overstiger de grænseværdier, som er nævnt i afsnit 6.5.2.

- 6.5.2.2 Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er periodens mest støjbelastede tidsrum. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger udenfor bedriften.
- 6.5.2.3 Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at husdyrbruget skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal, senest 3 måneder efter at kravet er fremsat, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen. Dokumentationen skal fremsendes både i papirformat og digitalt.
- 6.5.2.4 Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling eller beregning jf. gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, 5/1984.
- 6.5.2.5 Støjmåling skal foretages, når støjende anlæg er i fuld drift eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal udføres af et målefirma, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger ekstern støj". Støjdokumentationen skal gentages, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves én årlig støjbestemmelse. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.
- 6.5.2.6 Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end eller lig med grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A).

7.3 Kvælstof og fosfor til havet

- 7.3.2.1 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning med et dyretryk svarende til 1,3975 DE/ha, hvilket skyldes at markerne 1-0 og 1-3 ligger indenfor nitratklasse 1. Markdriften skal dokumenteres ved gødningsregnskab eller lign. på tilsynsmyndighedens forlangende.

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

- 8.2.1.1 Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommen ansatte og andre der arbejder på ejendommen.
- 8.2.2.1 Der skal mindst én gang om året udarbejdes en foderplan i samarbejde med en konsulent. Foderplaner skal opbevares i fem år.
- 8.2.6.1 Der skal én gang om året udarbejdes en mark- og gødningsplan. Mark- og gødningsplaner skal gemmes i fem år.

10 Husdyrbrugets ophør

- 10.1.2.1 Stalde og gødningsopbevaringsanlæg skal rengøres ved virksomhedens ophør.

1.5 Offentlighed

Partshøring

Udkastet til miljøgodkendelse blev den 26. marts 2010 udsendt i høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og organisationer og private, der har anmodet herom med frist for afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til den 19. april 2010.

Udkast til afgørelse er sendt til:

Ansøger:

Anders D. Lassen, Brattingsborg 1, 8305 Samsø

Ansøgers konsulent:

Hanne Bang, Gråkjær Miljøcenter, hab@graakjaer.dk

Øvrige parter:

Samsø Kommune, kommune@samsøe.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Samsø, samsøe@dn.dk

Karina Jelsdal, Vesborgvej 14, 8305 Samsø

Karin og Poul Thim, Vesborgvej 15, 8305 Samsø

Rasmus Sandballe, Vesborgvej 17, 8305 Samsø

Kamilla Remark og Danny Remark Støjholm, Blomstervænget 1, 2800 Kgs. Lyngby (ejere af Vesborgvej 18, 8305 Samsø)

Aage Sørensen, Vesborgvej 19, 8305 Samsø

Elsa og Jens Grosbøl, Vester Lindetvej 26, 6510 Gram (ejere af Vesborgvej 19)

Søren Degn, Vesborgvej 20, 8305 Samsø (ligeledes ejer af Vesborgvej 14 og 21)

Inge Marie Thunbo, Vesborgvej 21, 8305 Samsø

Århus Kommune vurderer, at det ansøgte forhold er af underordnet betydning for naboer til udbringningsarealer. Der er derfor, jf. husdyrbrugslovens § 56, stk. 2, ikke gennemført høring af naboer til disse.

Nedenstående bemærkninger indkom i forbindelse med partshøringen fra Kamilla Remark og Danny Remark Støjholm, som ejer ejendommen Vesborgvej 18, 8305 Samsø:

Vi (ejere af Vassinggård, Vesborgvej 18) har modtaget udkast til miljøgodkendelse for udvidelse af Vassinggård og har følgende bemærkninger, som vi venligst ønsker svar på samt hvilke eventuelle tiltag der kan forventes.

Til nedenstående pkt. har vi følgende bemærkninger:

Pkt. 6.3 Fluer og skadedyr.

Som nærmeste nabo (uden landbrugspligt) har vi gennem de sidste mange år være meget generet af en tiltagende mængde fluer. Gennem hele sommeren er det en stor plage med fluer overalt.

Fra efterårstid sætter fluerne sig i store klynger i vindues- og dørsprækker. Man kan således ikke åbne vinduerne uden, at der 'vækkes en stor mængde fluer' til live.

Om foråret skal alle vinduesrammer og dørkarne skræbes fri og rengøres grundigt for døde klynge-fluer.

Dette er selvsagt til meget stor gene og vi vil naturligvis gerne høre ansøgers kommentarer hertil samt hvilke tiltag der kan gøres på dette område.

Pkt. 6.5 Støj fra anlægget og maskine.

Vi er ikke plaget af støj fra maskineri. Vi kan høre grisene 'skrige', og vil i den forbindelse høre om vi kan forvente et øget 'skrigeri', da grisene nu bliver ældre før de køres fra stalden.

Bemærkningerne har givet anledning til følgende redegørelse fra ansøger:

"Fluegener:

Ejerne af sommerhuset på Vesborgvej 18, Kamilla Remark og Danny Remark Støjholm beskriver i deres bemærkning til udkastet til miljøgodkendelsen af Vesborggård, at der om sommeren er flueproblemer. Ansøger vurderer på baggrund af beskrivelsen, at der er tale om klyngefluer og ikke fluer fra husdyrproduktion. Til yderligere belysning heraf er indsat link til artikler, der kan findes om emnet på nettet. Indsat er linket til en artikel fra Mortalin og en fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet. Disse artikler passer i beskrivelserne sammen med beskrivelsen i bemærkningerne til udkastet.

- Mortalin: <http://www.mortalin.dk/682>
- Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet: <http://www.dpil.dk/dpil2005/HTML/klyngeflue.htm>

Trods vurderingen af at flueproblemerne på Vesborgvej 18 kommer fra klyngefluer og ikke fluer fra husdyrbrug uddyber ansøger forebyggelsen af flueproblemer på ejendommen:

- Der benyttes snyltehvepse til biologisk bekæmpelse af fluer i staldanlægget.
- Gyllekanalerne udgør kun en mindre del af gulvoverfladen, så mulighederne for udklækning af fluelarver mindskes.
- Der er generelt en god hygiejne i staldene og ved siloerne, så mulighederne for udklækning af fluelarver mindskes.
- Al foderopbevaring er i lukkede systemer, så mulighederne for udklækning af fluelarver mindskes.
- De ansatte på bedriften oplever i deres daglige arbejde ikke fluegener på ejendommen.
- Der er ikke tidligere kommet klager over gener fra fluer på ejendommen.

Støj fra svinene:

Ejerne af sommerhuset på Vesborgvej 18, Kamilla Remark og Danny Remark Støjholm beskriver i deres bemærkning til udkastet til miljøgodkendelsen af Vesborggård, at de kan høre grisene "skrigende" og vil høre om der kan forventes et øget "skrigeri" når grisene bliver ældre.

Generelt vurderer ansøger, at der er minimale støjgener fra svinene på ejendommen, men at svinenes hyleri ikke helt kan forhindres.

- Evt støj fra bedriften vurderes primært at opstå ved levering og afhentning af svin til/fra ejendommen, da svinene ved flytning fra vogn til stald i nogle tilfælde bliver bange og hylende. Da disse transporter ikke stiger – da antallet af grise fortsat er det samme – vil evt støjgener ikke stige. Der forventes i alt 156 transporter om året med levende svin og de udføres så skånsom overfor svinene som muligt, så evt hyleri mindskes mest muligt.
- Leveringen af slagtesvin kan forekomme kl 03/04, da slagtesvinene skal med den første færge til fastlandet. Dette er ikke muligt at ændre på, da der ikke er alternativer til slagterier. Leveringerne udføres så skånsom overfor svinene som muligt, så evt hyleri mindskes mest muligt.
- Evt støj fra svinene i løbet af dagen vurderes at være forholdsvist lavt, da det kun vil dreje sig om hyleri ved kampe mellem grisene og evt ved kamp ved fodring. Kampene er reduceret ved at der er legetøj til svinene og ved at fodringen ske flere gange om dagen, hvorved der ikke er behov for så mange kampe mellem svinene.
- Der forventes ikke en stigning i støj fra svinene, da den overvejende andel af de ekstra kg svinene skal vokse på bedriften (fra 16-100 kg til 13-107 kg) bliver opvejet af en

øget daglig tilvækst, hvorved det vurderes det er begrænset, hvor meget længere det enkelte svin skal være på ejendommen.

- *Det vurderes at være meget minimale støjgener fra svinene om natten.*
- *De ansatte oplever i deres daglige arbejde ikke støjproblemer på ejendommen og heller ikke problemer med kampe svinene imellem.*
- *Der er ikke tidligere kommet klager over støj på ejendommen.*

Bemærkningerne og ansøgers redegørelse indgår i sagsbehandlingen og har givet anledning til, at den miljøtekniske redegørelse i hhv. afsnit 6.3 om fluer og skadedyr og afsnit 6.5 om støj fra anlægget er suppleret med en grundig beskrivelse i overensstemmelse med redegørelsen ovenfor. Bemærkningerne har på baggrund af en konkret vurdering ikke givet anledning til supplerende vilkår.

Århus Kommune har på baggrund af en konkret vurdering ikke foretaget en ny partshøring. Til grund for vurderingen ligger primært bemærkningernes karakter samt ansøgers redegørelse, som nu indgår i godkendelsens miljøtekniske redegørelse.

Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på Samsø Kommunes hjemmeside og i Samsø-posten fredag den 7. maj 2010.

Følgende har samtidig modtaget en kopi af godkendelse:

Anders D. Lassen, Brattingsborg 1, 8305 Samsø
Kamilla Remark og Danny Remark Støjholm, Blomstervænget 1, 2800 Kgs. Lyngby
Hanne Bang, Gråkjær Miljøcenter, hab@graakjaer.dk
Samsø Kommune, kommune@samsøe.dk
Miljøcenter Århus, post@aar.mim.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, midt@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Samsø, samsøe@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Øvrige parter, som er orienteret om, at afgørelsen meddeles:

Karina Jelsdal, Vesborgvej 14, 8305 Samsø
Karin og Poul Thim, Vesborgvej 15, 8305 Samsø
Rasmus Sandballe, Vesborgvej 17, 8305 Samsø
Aage Sørensen, Vesborgvej 19, 8305 Samsø
Elsa og Jens Grosbøl, Vester Lindetvej 26, 6510 Gram (ejere af Vesborgvej 19)
Søren Degn, Vesborgvej 20, 8305 Samsø (ligeledes ejer af Vesborgvej 14 og 21)
Inge Marie Thunbo, Vesborgvej 21, 8305 Samsø

1.6 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettigede omfatter ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, som nævnt i Husdyrbrugslovens §§ 85 - 87.

Eventuel skriftlig klage stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Århus Kommune, Natur og Miljø, Valdemarsgade 18, postboks 79, 8100 Århus C eller naturogmiljo@aarhus.dk, som sender den videre med sagens øvrige oplysninger.

Klagen skal være Århus Kommune i hænde senest den 4. juni 2010 ved kontortids ophør kl. 15.00.

Hvis godkendelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ansøger.

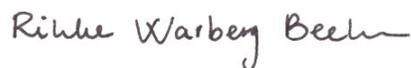
En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at godkendelsen kan tages i brug fra godkendelsens dato, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 mdr. efter godkendelsens dato.

Århus Kommune den 5. maj 2010



Mogens Bjørn Nielsen
Afdelingschef



Rikke Warberg Becker
sagsbehandler

Baggrund for Miljøgodkendelsen

I dette kapitel beskrives en række juridiske forhold ved godkendelsen, såsom husdyrholdet størrelse, gyldighed og retsbeskyttelse.

2 Generelle forhold

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget Vesborggård, Vesborgvej 22, 8305 Samsø.

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på Vesborggård. Ejendommen har CVR nr. 88680928 og CHR nr. 104070.

Ejer af ejendommen, Anders D. Lassen, har ansøgt om en samlet miljøgodkendelse af Vesborggård i forbindelse med en forestående revurdering, da vægtgrænserne for både smågrise og slagtesvinene ønskes ændret.

På Vesborggård er der i dag en produktion på 21.300 smågrise og 10.800 slagtesvin. Antallet af dyr vil forblive uændret. Udvidelsen fra 326,9 DE til 406,3 DE fremkommer udelukkende ved en ændring af vægtintervallerne for hhv. smågrise og slagtesvin. Udvidelsen gennemføres i eksisterende bygninger. Der ændres ikke på de eksisterende bygninger, og der bygges ikke andre produktionsanlæg i forbindelse med ændringen af husdyrproduktionen.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed. Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 300 m fra anlægget, samlet bebyggelse ca. 1,5 km og byzone ca. 1,8 km fra anlægget

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Kattegat / Farvandet omkring Samsø. Alle ejendommens arealer er beliggende udenfor vandindvindingsområder og oplande til fosforfølsomme Natura2000 områder. Af det samlede udbringningsareal ligger 11,74 ha indenfor nitratklasser 1.

Al husdyrgødning udbringes på egne arealer.

2.2 Meddelelsespligt

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx stalde, afløb og anlæg til gødningsopbevaring skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer i dyrehold, drift eller udbringningsarealer. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

2.3 Gyldighed

Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse jf. § 33 stk. 1 i husdyrbrugsloven. Med udnyttet menes, at der er indsat et dyrehold svarende til ansøgt produktion, og modtagelse af gødning svarende til det godkendte skal fremgå af gødningsregnskabet. Der er ikke i denne miljøgodkendelse givet mulighed for forlængelse af projektet i faser udover de 2 år. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet efter 2 år, bortfalder den del, som ikke er udnyttet.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder, ifølge § 33 stk. 2, den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, dette gælder også for udbringning af husdyrgødningen.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud for godkendelser efter § 12, før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i år 2018.

3 Beliggenhed og planmæssige forhold.

I dette kapitel beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav i forhold til naboer, vandforsyning, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

3.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 300 m meter til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Vesborgvej 18), beliggende nord for anlægget.

Nærmeste nabo med landbrugspligt ligger ca. 260 m nordvest for anlægget (Vesborgvej 20). Nærmeste samlet bebyggelse er Kolby ca. 1,47 km meter nord for ejendommens anlæg. Der er ca. 1,84 km til nærmeste byzone (Kolby Kås) nordvest for anlægget.



Figur 3.1.1.1: Kort med udpegning af nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

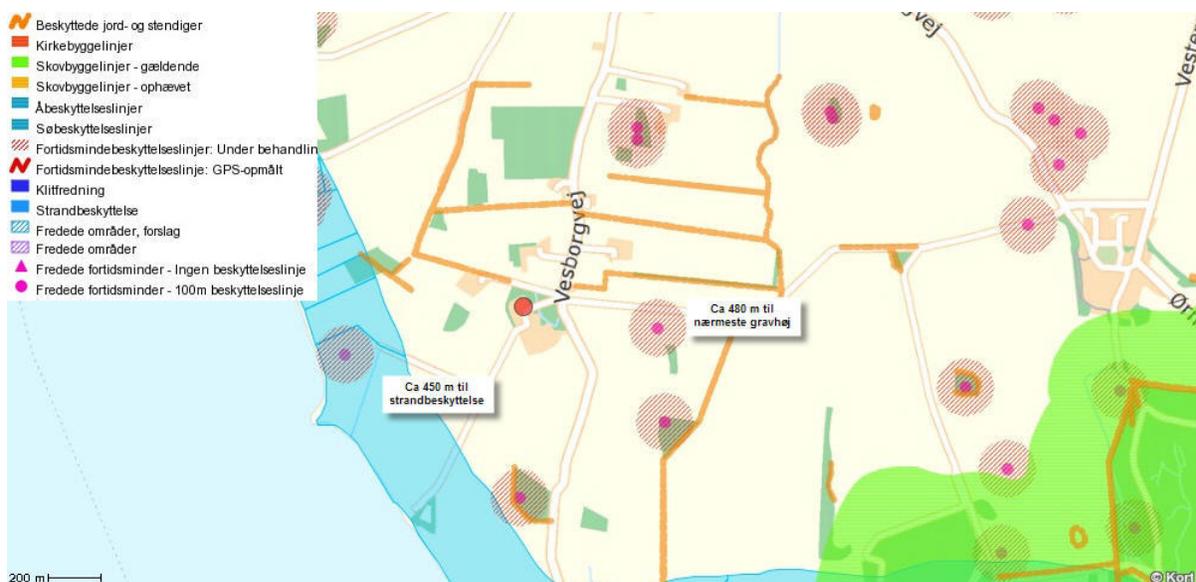
I følge Husdyrbrugslovens § 8 må der ikke etableres stalde og gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, indenfor afstandene i tabel 3.1.1.1.

	Afstandskrav (meter)	Afstand fra anlægget (meter)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (Vandboring på Brattingsborg Gods)	25	2.000
Almene vandforsyningsanlæg (Hårmark Vandværk)	50	3.000
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	>15
Offentlig vej og privat fællesvej (fra gyllebeholder til Vesborgvej)	15	70
Levnedsmiddelvirksomhed (Marmeladefabrik i Koldby)	25	1.500
Beboelse på samme ejendom	15	>15
Naboskel (Ejendommen Vesborgvej 20 mod nord)	30	>100

Tabel 3.1.1.1: Afstandskrav - jf. Husdyrbrugslovens § 8 - samt aktuelle afstande fra husdyrproduktionsanlægget.

Det fremgår af tabellen, at de generelle afstandskrav er overholdt.

Det eksisterende staldanlæg ligger udenfor bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.



Figur 3.1.1.2: Anlæggets placering i forhold til bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.

3.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med udvidelsen. Husdyrbruget drives i overensstemmelse med lovens afstandskrav jf. husdyrbrugslovens § 6 og § 8. Århus Kommune har ingen bemærkninger for så vidt angår anlæggets placering. Til grund herfor ligger primært, at der ikke opføres nye bygninger og at de generelle afstandskrav er overholdt.

3.2 Placering i landskabet

3.2.1 Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen ligger i et landbrugsområde domineret af landbrugsarealer, skovområder, spredte beplantninger og spredt bebyggelse.

Der ændres ikke på de eksisterende bygninger, og der bygges ikke nye stalde eller andre produktionsanlæg i forbindelse med udvidelsen.

Ejendommen ligger indenfor områder der i regionplanen er udpeget som hhv. bevaringsværdige kulturmiljøer og områder af særlig landskabelig værdi.

Der etableres ikke yderligere beplantninger rundt om staldanlægget. Der findes et eksisterende 3-rækket læhegn, etableret i 2001, syd, vest og delvis øst for anlægget og eksisterende beplantning/skov nord og øst for anlægget. Det betyder, at anlægget næsten ligger skjult, set fra offentlig vej.

3.2.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Der foretages som tidligere nævnt ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med udvidelsen. Kommunen har ingen bemærkninger til anlæggets placering i landskabet. Til grund herfor ligger primært, at der ikke opføres nye bygninger.

Det eksisterende læhegn skal fortsat vedligeholdes.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, pesticider, driftsforstyrrelser og uheld.

4.1 Husdyrhold og staldindretning

4.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Der søges om ændring fra 326,9 DE bestående af 21.300 smågrise fra 16-30 kg og 10.800 slagtesvin fra 30-100 kg (tilladt nudrift) til 406,3 DE bestående af 21.300 smågrise fra 13-42 kg og 10.800 slagtesvin fra 42-107 kg svarende til en ændring på 79,4 DE, der udelukkende fremkommer ved en ændring af vægten på smågrise og slagtesvin.

Staldene er indrettet med delvis fratssystem med holddrift. Ved 42 kg flyttes ca. 10.500 smågrisene til anden ejendom, hvor de fedes op.

Der forventes en mindre variation i slagtevægten, da slagtevægten på 107 kg levendevægt er gennemsnitlig. Dog vil variationen ikke være så stor, at antallet af DE vil variere væsentligt. Den maksimale produktion må ikke overstige den tilladte på 406,3 DE.

Dyrehold og staldtype for ansøgt drift

I bilag er vedlagt bedriftsoversigt, der viser den samlede virksomhed.

	Stald nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	Stipladser*	DE
Smågrise på delvis fast gulv (2/3) med to-klimasystem. Naturlig ventilation. <i>(Teknisk oprettet med 2 forskellige stalddsystemer, da der ved smågrise ikke er muligt at vælge 2/3 fastgulv)</i>	1-10	16-30 kg 2-klimasyst	21.300	2.505	73,30
	1-10	30-42 kg 2/3 fastgulv		1.250	57,91
Slagtesvin på delvis fast gulv (2/3) med to-klimasystem. Naturlig ventilation.	1-10	42-107 kg	10.800	2.300	275,09
Dyreenheder i alt					406,30

Tablel 4.1.1.1: Oversigt over dyrehold og staldtype for ansøgt drift. *inkl sygestier og bufferstier/flyttestier

Staldindretning

Byg. nr.	Nudrift	Ansøgt drift	Grundplan (m ²)	Bygningshøjde til kip (m)	Materiale og farve valg
1-10	Delvis fratsstald	Delvis fratsstald	315	5,5	Vægge: Røde stålplader og vindbrydende net. Gavle: Røde stålplader. Tag: Gråt eternit.
-	Gyllebeholder 3.150 m ³	Gyllebeholder 3.150 m ³	-	2	Grå betonelementer
-	Gyllebeholder 3.150 m ³	Gyllebeholder 3.150 m ³	-	2	Grå beton elementer
-	Fortank 20 m ³	Fortank 20 m ³	-	-	Nedgravet grå betonelementer
-	Fodersilo	Fodersilo	10 stk. Ca. 9 tons pr stk.	6	Brunlig glasfiber

Tabel 4.1.1.2: Oversigt over staldindretningen. Bygningsnummer Henviser til angivelsen på bedriftsoversigten, der er vedlagt som bilag.

Staldene er opført i 1999, og der er ingen aktuelle planer om renovering af staldanlægget. Levetiden forventes at være 15-20 år for inventar og ca. 30 år for bygninger.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv i $\frac{2}{3}$ af arealet. Den sidste $\frac{1}{3}$ er med spalter. Spaltegulvet fungerer som gødeareal, så stierne holdes så rene som muligt. Cirka $\frac{1}{3}$ af stiens dybde er overdækket med plade, hvorved der er to-klimasystem i staldene.

To-klimasystemet til både smågrisene og slagtesvinene medfører mindre svineri i staldene, hvorved ammoniak- og lugtemissionen mindskes.

Stalden er indrettet med frats-holddrift, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Smågrisene indsættes i stalden ved 13 kg. Når vægten er ca. 42 kg udtages ca. halvdelen af smågrisene og resten fedes op til 107 kg levende vægt.

Inde i staldene håndteres gyllen vha. træk og slip. Der er hyppig udslusning af gylle fra staldene. Der udsluses gylle i ca. 2 timer pr uge. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid. Gyllekanalerne er firkantede og ca. 60 cm dybe.

Staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen. Derudover overbruses gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres. Overbrusning benyttes efter gældende regler.

Vandnipler er placeret i krybberne, så vandspild kan konstateres.

Som udgangspunkt indgår der ikke særlig skadelige eller betænkelige stoffer i produktionen. Der kan i forbindelse med behandling af sygdomme blive anvendt tilsætningsstoffer til foderet. Disse produkter vil kun blive anvendt kortvarigt og kun efter anvisning fra dyrlæger. Der an-

vendes kun stoffer, der er godkendt til formålet og kun i det tidsrum, der er nødvendig af hensyn til dyrenes sundhed.

4.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Udvidelsen fremkommer alene ved ændring af vægten af hhv. smågrise og slagtesvinene. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med udvidelsen.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv i $\frac{2}{3}$ af arealet. Den sidste $\frac{1}{3}$ er med spalter. Staldene drives med et to-klimasystem til både smågrise og slagtesvin. Staldenes indretning og drift er med til at mindske lugt- og ammoniakemissionen fra anlægget.

Der ønskes en fleksibilitet i produktionen, idet der forventes en mindre variation i slagtevægten, da slagtevægten på 107 kg levendevægt er gennemsnitlig. Dog vil variationen ikke være så stor, at antallet af DE vil variere væsentligt. Den maksimale produktion vil ikke overstige den tilladte på 406,3 DE. Der stilles et vilkår, som sikrer fleksibiliteten, men fastholder produktionens maksimale størrelse.

Århus Kommune vurderer, at anlæggets indretning og drift kan ske uden væsentlig gene for de omkringboende. Til grund for vurderingen ligger primært, at der ved indretning og drift er taget hensyn til omgivelserne ved fx at vælge gulvtype med lav ammoniakfordampning, se også afsnit 8 om bedst tilgængelige teknik - BAT.

Vilkår:

4.1.2.1 Der accepteres en variation på 10 % af dyreholdet i forhold til vægt og/eller antal, dog således at det maksimale dyrehold, beregnet over en planperiode (1. august – 31. juli), ikke må overstige det godkendte (406,3 DE).

4.2 Ventilation

4.2.1 Miljøteknisk redegørelse

Der er naturlig ventilation i alle stalde, hvilket nedsætter temperaturen i staldene samt temperaturen i gyllen. Dette medfører en mindre ammoniakemission fra dette staldanlæg i forhold til staldanlæg med mekanisk ventilation.

Luften indtages i siderne og hovedparten af ventilationsluften – ca. 75 % - går gennem kip i ca. 5,5 m højde.

4.2.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet ikke medfører gener for de omkringboende. Naturlig ventilation er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi.

4.3 Fodring

4.3.1 Miljøteknisk redegørelse

Foderforbruget på ejendommen er i nudriften ca. 2.800.000 FE, svarende til 2.500.000 kg foder. Foderforbruget efter udvidelsen ansås til ca. 3.400.000 FE, svarende til 3.000.000 kg fo-

der. Stigningen svarer til en forøgelse af foderforbruget på ca. 20 %, der fremkommer fordi svinene indsættes ved en lavere vægt og udtages ved en højere vægt.

Foder opbevares i fodersiloer, der er placeret ved gavlene af hver stald. Foderet blandes på en anden ejendom og køres med traktor og vogn til ejendommen, hvor foderet blæses ind i siloerne.

Foderet er, ved hjælp af kornanalyser og foderplaner, tilpasset dyrenes aktuelle behov, og der benyttes fasefodring i vægtintervallerne 13-25 kg, 25-40 kg, 40-65 kg og 65-107 kg. Ved fasefodring undgås overforsyning med næringsstoffer, og derved undgås uudnyttede næringsstoffer at ende i gyllen.

På ejendommen udarbejdes der P-kontrol, hvor fodereffektiviteten opgøres og optimeres.

På ejendommen anvendes der udelukkende tørfoder. Foderet er primært sammensat af korn, soja og mineralblandinger. Herudover anvendes der vegetabilsk foderfedt som næringsstof og til nedsættelse af støvgener i staldene. Foderet hjemmeblandes af eget og indkøbt korn på anden ejendom.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring med råprotein eller fosfor. I ansøgt drift er der ligeledes regnet med normalt.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere kvælstofudledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der BAT, da der udarbejdes foderplaner, udarbejdes P-kontrol og benyttes fasefodring.

4.3.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Århus Kommune vurderer, at der ved udarbejdelse af foderplaner og P-kontrol samt ved anvendelse af fasefodring tages godt hånd om foderets udnyttelse. Fasefodring vurderes som en optimal måde at undgå overfodring, og dermed sikre en optimal udnyttelse af næringsstofferne.

Århus Kommune vurderer, at foderet ved opbevaring i siloer placeret ved gavlene af hver stald opbevares forsvarligt.

Med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af udvidelsen. For yderligere oplysninger henvises der til afsnit 8 om anvendelse af bedst tilgængelig teknik – BAT.

4.5 Energi- og vandforbrug

4.5.1 Miljøteknisk redegørelse

Forbrug af energi og vand fremgår af nedenstående skema:

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelse	Efter udvidelse
El eks. varme	21.000 kWh	Ca. 21.000 kWh
Fyringsolie til staldene	7.500 l	7.500 l
Vand fra Hårmark Vandværk	11.500 m ³	Ca. 13.500 m ³
Markvanding fra drænvandsbassin	130.000 m ³	170.000 m ³

Markvanding

Der er på ejendommen en markvandingstilladelse fra drænvandsbassiner på 130.000 m³, der udvides med 40.000 m³ i indeværende år eller snarest herefter. Tilladelsen udnyttes, når vanding er påkrævet for opnåelse af tilfredsstillende udbytter i marken. Drænvandsbassinerne er placeret ved de sydlige arealer.

Energi

Energi anvendes primært til opvarmning, foderanlæg og lys.

Energibesparende foranstaltninger

Da der er to-klimasystem benyttes der kun olie til udtørring af staldene efter vask og til opvarmning i staldene i de første 1-2 uger. Herudover benyttes der varme i omklædningsfaciliteterne.

Der anvendes så vidt muligt lavenergi lysstofrør i staldene. Lyset vil være tændt efter behov, når der arbejdes i staldene. Ellers er der god belysning gennem lyspladerne i taget. Lyset vil være tændt i tidsrummet 7-17. Skærmene rengøres ved udskiftning af lysstofrør, så lysstyrken er optimal.

Udendørs belysning er enten styret af sensor eller tændt efter behov, og forbruger dermed kun energi, når der arbejdes udenfor staldene, ved f.eks. levering af slagtesvin.

Gyllepumpen fra fortank til gyllebeholderne styres manuelt. Da pumpningen er under opsyn, kører den ikke unødvendigt. Energiforbruget bliver derved ikke større end højst nødvendigt.

Da der er naturlig ventilation i staldene, bruges der ikke energi på ventilationssystem.

Vand

Vand anvendes til drikkevand, overbrusning og vask af stalde. Vandet leveres fra Hårmark Vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkenipler er placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af stalde sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt. Utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart de opdages. Et unaturligt højt vandforbrug vil blive opdaget, eftersom alle data i produktionen gennemgås jævnligt.

Rengøring

Staldene rengøres efter hvert hold, hvilket sker ca. 3 gange årligt. Der vaskes med koldt vand med højtryksrensere. Der anvendes kun desinficeringsmiddel, hvis der er et behov ved f.eks. udbrud af sygdom.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv svi-
neproduktion, anvendes der BAT, da der bruges højtryksrensere og drikkenipler

4.5.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Elforbrug

Der er igangsat flere energibesparende initiativer på ejendommen herunder to-klimasystemet
og brugen af lavenergi lysstofrør. Det vurderes ikke at udvidelsen vil påvirke energiforbruget.

Energiforbruget bør løbende følges, og bør til stadighed søges minimeret.

Vilkår:

4.5.2.1 Elforbruget skal registreres én gang årligt. Elforbruget skal føres ind i et skema,
så forbruget kan sammenlignes med tidligere registreringer. Registreringerne
skal gemmes i fem år.

Vandforbrug

Vandforbruget dækker primært over drikkevand og vand til vask af stalde. Der er igangsat fle-
re vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

Drikkenipler er placeret i fodertrugene for at undgå vandspild.

Ved vask af staldene anvendes iblodsætning og højtryksrensning, som begge anses for at væ-
re vandbesparende.

Århus Kommune vurderer, at det er vigtigt at overvåge ressourceforbruget med henblik på en
løbende nedbringelse. Derfor stilles nedenstående vilkår.

Vilkår:

4.5.2.2 Vandforbruget skal registreres én gang årligt. Vandforbruget skal føres ind i et
skema, så forbruget kan sammenlignes med tidligere registreringer. Registrerin-
gerne skal gemmes i fem år.

Samlet vurdering af energi- og vandforbrug

Århus Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til registrering og mi-
nimering af vandforbruget sikres, at energi- og vandforbruget minimeres, jf. afsnit 8 om bedst
tilgængelig teknik (BAT).

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget er på et acceptabelt niveau i forhold til pro-
duktionens størrelse. Der er ved vurderingen lagt vægt på at der i vidt omfang anvendes vand-
og energibesparende foranstaltninger.

For yderligere oplysninger henvises der til vurdering af forbrug af vand og energi i afsnit 8 om
anvendelse af bedst tilgængelig teknik – BAT.

4.6 Spildevand herunder regnvand

4.6.1 Miljøteknisk redegørelse

Spildevand fra den ansøgte produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild i alt ca. 2.000 m³. Mængden af spildevand stiger uvæsentligt ved ændringen af produktionen. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Tagvand føres til dræn i lukkede rør.

Overfladevand fra læsseplads ledes til gyllebeholder.

Der bliver ikke etableret nyt anlæg til sanitært spildevand, da det allerede er etableret til den eksisterende produktion.

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

Oversigt over bedriftens samlede produktion af spildevand fremgår af nedenstående skema:

Type	Anslået m ³	Afledes til
Spildevand fra rengøring i stald. Stalde vaskes kun efter levering til slag.	500	Gyllebeholder
Sanitært spildevand fra serviceafdelingen i stalden	75	Septiktank
Overfladevand fra læsseplads ved gyllebeholder	50	Gyllebeholder
Tagvand	1.500	Afledes til dræn i lukkede rør.

4.6.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at spildevandet herunder regnvandet håndteres korrekt.

4.7 Affald

4.7.1 Miljøteknisk redegørelse

Brændbart affald (EAK-kode: 19.00) i form af aftørningspapir opsamles i skraldespand og bortskaffes med renovation.

Sprayflasker (EAK-kode: 02 01 99) opsamles i container og afsættes til kommunal affaldscenter.

Døde dyr (EAK-kode: 02 01 02) afhentes af DAKA ca. 104 gange om året. De døde dyr opbevares indtil afhentning i kadaverkapsler udviklet til formålet. Opbevaring og bortskaffelse af dyr døde dyr sker i henhold til BEK nr. 439: Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Opbevaringspladsen kan ses på bilag 3.

Klinisk risikoaffald (EAK-kode: 18.00) i form af medicinglas og medicinrester samt kanyler opbevares i plasttønder udviklet til formålet. Tønderne afhændes til kommunal affaldscenter.

Jern og metal (EAK-kode: 02 01 10) og glas, plastik m.m. (EAK-kode: 51.00 / 52.00 / 52.06) opsamles i container og afsættes til kommunal affaldscenter.

Der findes ikke pesticider, spildolie, smørolie m.v. på ejendommen.

Regning fra den kommunale genbrugsplads bliver tilsendt ejendommen, hvorved bortskaffelsen af affald kan dokumenteres.

4.7.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal alt affald fra ejendommen bortskaffes i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. De gældende affaldsregulativer kan findes på Samsø Kommunes hjemmeside.

Døde dyr skal opbevares i overensstemmelse med gældende lovgivning, på godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007 om opbevaring af døde dyr.

Århus Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra husdyrbruget.

4.8 Råvarer og hjælpestoffer

4.8.1 Miljøteknisk redegørelse

Ved gavlen ved stald 2 er der en tank til fyringsolie på 2.500 l. Fyringsolien benyttes til udtørring af staldene og til varme i de første 1-2 uger efter et nyt hold er sat i stalden. Fyret står inde i stald 2 og kan varme hele anlægget op. Placeringerne kan ses på vedlagte bilag. Olie-tanken står på betonplads.

Der opbevares rengøringsmidler i staldene efter gældende regler.

4.8.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaring af råvarer og hjælpestoffer skal altid ske på en sådan måde, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand

Det skal sikres, at der ikke sker spild ved tankning af dieselolie på traktorer og andre maskiner. Tankningen skal derfor ske på en plads med fast og tæt bund og med mulighed for opsamling af evt. spild.

4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld

4.9.1 Miljøteknisk redegørelse

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, der beskriver hvilke forholdsregler medarbejdere og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller i andre kritiske situationer. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes.

Springer gyllebeholderen læk, vil gyllen fordele sig rundt om beholderen og løbe ind i skoven mod nord, hvor der er åbne drængrøfter. I yderste konsekvens risikerer gyllen at løbe i de åbne drængrøfter, hvorefter det vil blive ført med dræn til drænvandsbassinene, hvorfra det kan suges op. Da det er muligt at slukke pumperne til afdræningen, kan gyllen suges op inden det løber ud i vandmiljøet. Det vurderes, at der ikke er fare for forurening af grundvandet, da gyllen vil blive suget op.

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift er begrænset til gyllesystemet, da der på ejendommen ikke findes pesticider.

Døde dyr

Døde grise placeres i kadaverkappe og container. Derved undgås uhygiejniske forhold, herunder at der kan observeres døde dyr, samt at ræve, hunde og vilde katte kan komme til de døde dyr. Samtidig minimeres risikoen for overførelse af smitte til staldene.

Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at der sikres en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie m.v. Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret i stald 8.

Der er ikke stationære gyllepumper på gyllebeholderne, hvilket fjerner risikoen for punktforurening ved tab af gylle eller ved sabotage. Der er desuden fuldautomatisk pumpning af gylle fra stalde og fortank til gyllebeholderne, hvilket minimerer risikoen for overløb af gylle og menneskelige fejl.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m. Desuden er gyllebeholderne omfattet af den 10-årige beholderkontrol.

Fyringsolietanken er hævet over jorden og placeret, hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

Der er naturlig ventilation, så der altid vil være frisk luft i staldene til dyr og medarbejdere i tilfælde af strømsvigt.

Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer, der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

4.9.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen (se bilag), og det er oplyst at medarbejdere og ejer er orienteret omhyggeligt om beredskabsplanens indhold. Det er vigtigt at beredskabsplanen er nemt tilgængelig, og der opfordres til, at der fx ophænges instruks med vigtige oplysninger om beredskabet ved installationer, anlæg og lign., hvor der er risiko for uheld. Ligeledes skal eksternt personale være orienteret om ejendommens beredskabsplan.

Århus Kommune vurderer, at der med beredskabsplanen er truffet de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for uheld. Derudover er der lavet en plan for beredskabet i forbindelse med eventuelle uheld.

5 Gødningsproduktion og –håndtering

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen og evt. afsættes og modtages fra anden side, og om mulighed for modtagelse af større mængder husdyrgødning. Husdyrgødningens opbevaring, håndtering og evt. teknisk forarbejdning indgår også heri.

5.1 Gødningstyper og mængder

5.1.1 Miljøteknisk redegørelse

I den ansøgte produktion produceres ca. 8.111 m³ gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand. Al gylle udbringes på egne arealer. Der udbringes i alt 1,975 DE pr ha.

I nedenstående tabel gives en oversigt over egen produktion af husdyrgødning og modtagelsen af husdyrgødning fra Hjalmsgård, to heste samt modtagelse af halmaske og modtagelse af slagtesvinegylle fra ukendt afgiver.

Der er i ansøgningen regnet med modtagelse af slagtesvinegylle fra ukendt afgiver, da ansøger ønsker at arealerne ved denne miljøgodkendelse bliver risikovurderet til maksimalt antal DE pr ha.

Det samlede gødningsregnskab fremgår at nedenstående skema:

Ansøgt drift	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE
Produceret husdyrgødning - Vesborggård	47.357	8.720	75 %	406,3
Modtaget husdyrgødning Hjalmsgård - Gylle	43.835	9.334	75 %	426
Modtaget husdyrgødning - Dybstrøelse Hjalmsgård samt to heste 6 mdr. på stald	3.001	1.014	45 %	36
Modtaget halmaske - 10 t	0	172	-	0
Modtaget husdyrgødning fra ukendt afgiver	52.348	9.635	75 %	505
I alt til rådighed på ejendommen	146.541	28.875		1.373,3

5.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Miljøvurderingen er lavet ud fra den forventede mængde produceret og modtaget husdyrgødning. Det er derfor ikke muligt umiddelbart at modtage større mængder husdyrgødning end forudsat i miljøgodkendelsen. Såfremt der ønskes større fleksibilitet, er det dog muligt i miljøgodkendelsen på forhånd at inddrage en større mængde modtaget husdyrgødning, end der umiddelbart forventes, således en større mængde kan modtages uden ændring af miljøgodkendelsen. I dette tilfælde godkendes modtagelse af husdyrgødning svarende til 505 DE i svinegylle. Miljøvurderingerne foretages på baggrund af den maksimale mængde modtaget husdyrgødning.

Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse jf. § 33 stk. 1 i husdyrbrugsloven. Udnyttelsen gælder også modtagelse af gødning svarende til det godkendte. Modtagelsen skal kunne dokumenteres ved gødningsregnskab eller lign.

Af hensyn til kontinuitetsprincippet gælder det, at hvis en godkendelse ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. Husdyrbrugslovens § 33. Dette gælder også for udbringning af husdyrgødning.

5.2 Flydende husdyrgødning

5.2.1 Miljøteknisk redegørelse

I følge kapacitetserklæringen er den årlige produktion af flydende gødning ca. 8.111 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 6.300 m³, hvilket svarer til min. 9 måneders opbevaring. Herudover er der opbevaringskapacitet i gyllekanalerne og i fortanken.

Der findes to gyllebeholdere på ejendommen. Placering af beholdere kan ses på situationsplanen i bilag 3.

Oversigt over opbevaringslagre fremgår af nedenstående skema:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	2000	3.150	Naturligt flydelag	Ikke fast
Gyllebeholder	2000	3.150	Naturligt flydelag	Ikke fast
I alt		6.300		

5.2.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbekendtgørelsens generelle krav om ni måneders opbevaringskapacitet er opfyldt jf. ovenstående.

Begge gyllebeholdere er omfattet af 10 års beholderkontrol. Begge gyllebeholdere skal da undergå kontrol i indeværende år. Der er ikke fast pumpe på beholderne. Gyllen flyttes vha. sugkran eller lign.

Århus kommune vurderer, at opbevaring og håndtering sker i overensstemmelse med gældende lovgivning og uden risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand.

5.3 Fast gødning inkl. dybstrøelse

5.3.1 Miljøteknisk redegørelse

Der er ikke fast gødning eller dybstrøelse på ejendommen, men arealerne tilføres dybstrøelse fra anden ejendom jf. skema i afsnit 5.1.1.

5.3.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Dybstrøelsen skal udbringes i overensstemmelse med gældende lovgivning.

5.4 Anden organisk gødning

5.4.1 Miljøteknisk redegørelse

Der er ikke anden organisk gødning på ejendommen, men arealerne tilføres 10 tons halmáske. Halmásken leveres af NRGi Lokalvarme A/S – Tranbjerg Halmvarmeværk - og indeholder 17.200 mg P pr ton tørstof.

5.4.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Den tilførte halmáske er indregnet i gødningsregnskabet. Udbringningen skal ske i overensstemmelse med gældende lovgivning. Halmásken udbringes direkte fra halmvarmeværket eller opbevares på arealerne efter gældende regler.

Århus Kommune har ingen bemærkninger i øvrigt. Udbringningen reguleres af anden lovgivning.

6 Forurening og gener fra husdyrbruget

I dette kapitel beskrives og vurderes ammoniakfordampningens betydning for naturområder, samt mulige gener som følge af lugt, transport, støj, fluer, støv og lys.

6.1 Ammoniak og natur

Kort over naturområder beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 i nærheden af produktionen på Vesborgvej 22, 8305 Samsø:



6.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt. Da ansøgningen er indsendt i 2009, er det generelle ammoniakreduktionskrav 25 %. Udover den lovpligtige reduktion reduceres med yderligere 1.258 kg N. Reduktionen skyldes staldsystemet.

På ejendommen er der $\frac{2}{3}$ fast gulv, hvilket giver en lavere ammoniakemission end referencestaldsystemet med 25-49 % fast gulv.

Den samlede ammoniakfordampningen fra anlægget er på i alt 5.350,59 kg N pr år, hvilket er en meremission på 1.048,89 kg N pr år. Ammoniakfordampningen er beregnet i ansøgningsssystemet.

Reelt er der en lavere ammoniakemission fra ejendommen. Smågrisene er oprettet med to-klimasystem med 25-49 % fast gulv i www.husdyrgodkendelse.dk, men reelt er der $\frac{2}{3}$ fast gulv, der giver en lavere ammoniakemission. Dette har ikke været muligt at medtage i beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk.

Da nærmeste § 7 naturområde ligger ca. 500 m vest for anlægget, er der foretaget beregning på højeste emission til dette naturområde. Meremissionen til naturområdet er 0,10 kg N.

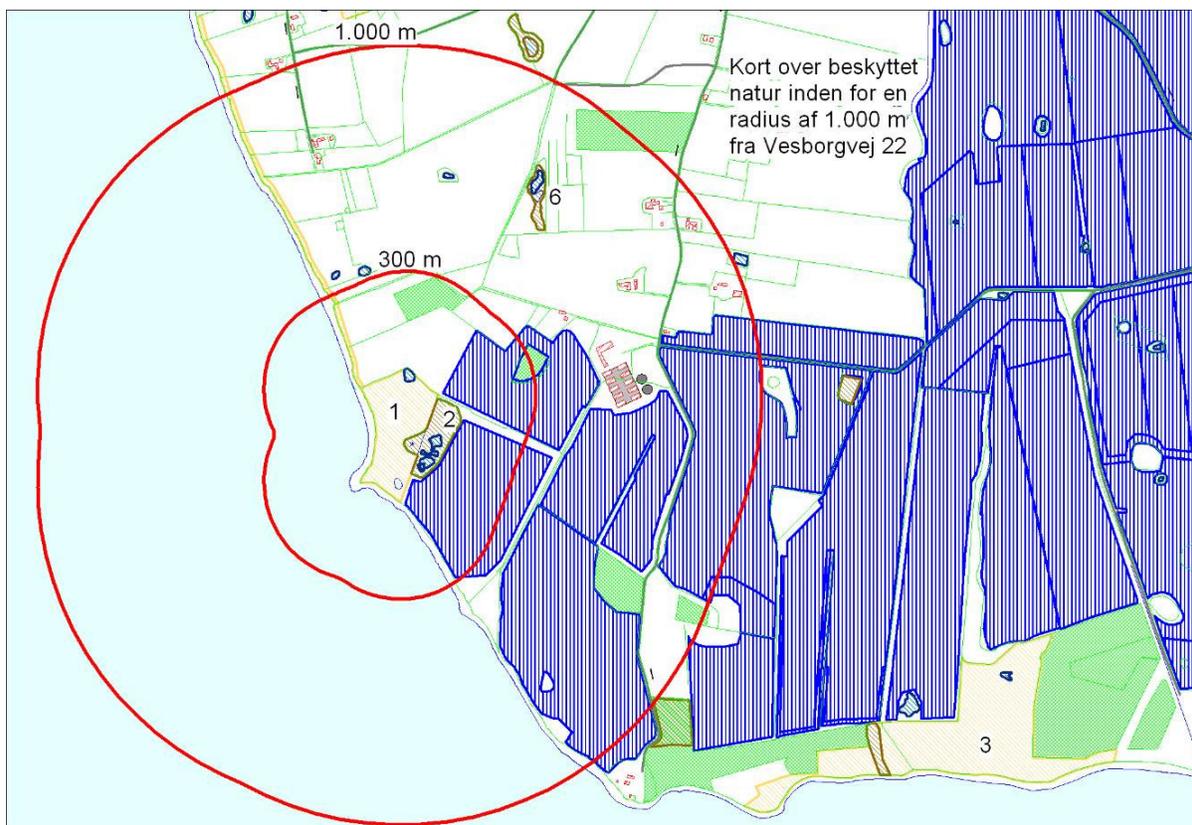
Det nærmeste Natura 2000-område: EF-habitatområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde: Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, ligger ca. 8 km vest for ejendommen.

6.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

I forbindelse med udvidelsen øges emissionen fra stald og lager fra ca. 4.300 kg N/år til ca. 5.350 kg N/år, svarende til en meremission på ca. 1.050 kg N/år.

Det er oplyst i ansøgningssystemet, at der ligger et overdrev, som er omfattet af husdyrlovens § 7 ca. 500 m sydvest for ejendommen. Overdrevet er betegnet med nr. 1 på kortet nedenfor.



Figur 6.1.2.1: Kort over beskyttet natur indenfor en radius af 1.000 meter fra ejendommen på Vesborgvej 22. Naturområdet med signaturen "1" er et overdrev beskyttet i henhold til husdyrlovens § 7. De røde markeringer viser bufferzonerne omkring § 7-arealerne.

Overdrev nr. 1

Overdrevet er besigtiget den 12. juni 2001, hvor der bl.a. er registreret: Kornet Stenbræk, Sølv Potentil, Håret Høgeurt, Mark Krageklo, Fladstrået Rapgræs, Knold Røttehale, Hulkravet kodriver, Knold Ranunkel, Lav Tidsel, Almindelig Kamgræs, Rundbælg, Blågrøn Star, Femhannet Hønsetarm, Stor Knopurt, Engelskræs og Vild Gulerod.

Ifølge ansøgningsmaterialet er den højeste merdeposition af kvælstof i overdrevet beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Der ligger ikke øvrige husdyrbrug større end 75 DE inden for en afstand fra 300 – 1.000 m fra overdrevet. I henhold til Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er den tilladte merbelastning ved et husdyrbrug større end 75 DE på 0,7 kg N/ha/år.

I det konkrete tilfælde vurderes der at være tale om et kalkoverdrev. Overdrev har en tålegrænse på ca. 10 - 25 kg N/ha/år. På baggrund af den aktuelle planteliste vurderes tålegrænsen til ca. 15 kg N/ha/år.

Tålegrænsen vurderes ikke at være overskrevet ved en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år. Det konkrete projekt vurderes ikke, at påvirke overdrevet væsentligt.

Øvrige naturområder

Natur og miljø har screenet området i en radius af 1.000 m fra staldanlægget i forhold til vurdering af øvrigt sårbar natur.

Der forefindes ikke øvrige sårbare naturområder inden for en radius af 1.000 m fra staldanlægget idet moselokaliteterne 2 og 6 jf. figur 6.1.2.1 ikke vurderes at kunne påvirkes væsentligt fra det konkrete projekt. Der er tale om to næringsrige lokaliteter, hvor der bl.a. er registreret Sylt Star, Rørgræs, Lancetbladet Ærenpris, Tigger Ranunkel, Vild Kørvel, Glat Dueurt, Håret Star og Lyse Siv.

Udbringningsarealer

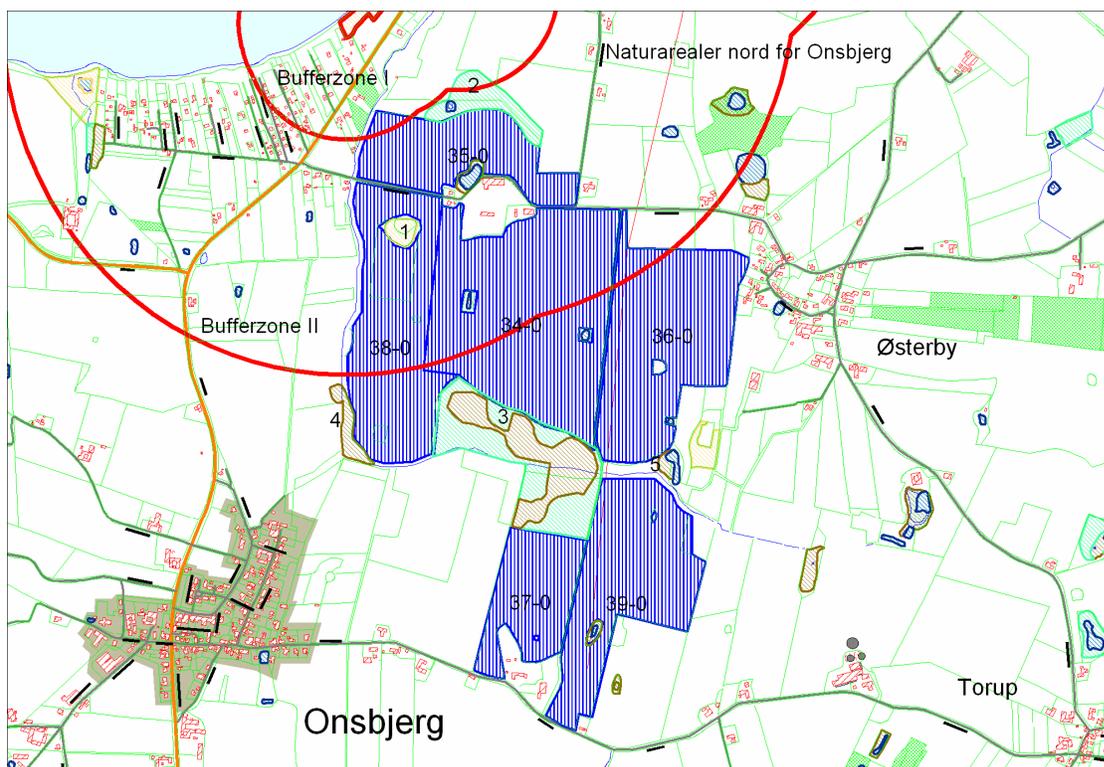
Udbringningsarealerne er grupperet inden for tre områder:

1. udbringningsarealer nord for Onsbjerg,
2. udbringningsarealer vest for Tranebjerg og
3. udbringningsarealer syd og vest for Koldby.

Nedenfor beskrives udbringningsarealerne inden for hvert af de tre områder.

Udbringningsarealer nord for Onsbjerg

I og omkring udbringningsarealerne ligger flere vandhuller og naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Specielt vurderes et overdrev at blive væsentligt påvirket ved udbringning af husdyrgødning. Naturlokaliteterne fremgår af nedenstående kort.



Figur 6.1.2.2: Kort over udbringningsarealer nord for Onsbjerg samt beskyttet natur i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. De røde markeringer viser bufferzonerne omkring et § 7-areal nord for udbringningsarealerne.

Overdrev 1 (figur 6.1.2.2)

Der inddrages et udbringningsareal beliggende op til et kvælstofsårbart overdrev. Der er tale om et overdrev med både kalktrangs- og surbundsplanter. Overdrev har en tålegrænse på 10 – 25 kg N/ha/år.

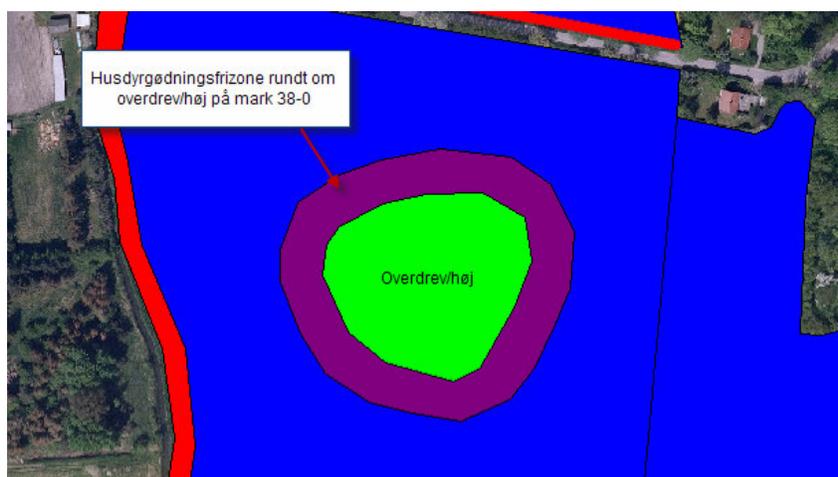
Overdrevet er besøgt den 14. juni 2001 og er særdeles artsrigt. Ved besøget er blandt andet registreret: Stor Gyvelkvæler, stor knopurt, mørk kongelys, sølvpotentil, håret viol, humle sneglebælg, hunderose, hulkravet kodriver, krybende potentil, almindelig kællingetand, nældebladet klokke, vellugtende gulaks, knold rottehale, enghavre, fåre svingel, blågrøn star, pigget star, knoldet mjøddurt, gul snerre, ager snerle, almindelig agermåne og blåhat.

Stor Gyvelkvæler er både fredet og listet som sjælden på den danske rødliste 1997. Den findes kun få steder i Danmark fx på Samsø. Stor Gyvelkvæler vokser på overdrev, hvor jorden er rig på kalk og snylter særligt på stor knopurt.

Overdrevet er A-målsat i Århus Amts Naturkvalitetsplan 2005. En A-målsætning indebærer, at der normalt kun gives tilladelse til indgreb, der understøtter naturtypen.

Det er ikke muligt at foretage en depositionsberedning fra udbringning af husdyrgødning, men på grund af den aktuelle plantelister vurderes arealet at have en tålegrænse i den lave ende af intervallet svarende til ca. 10 kg N/ha/år. Det vil sige at kvælstofbelastningen ikke bør øges yderligere. En inddragelse af det omkringliggende landbrugsareal til udbringning af husdyrgødning vurderes at have en væsentlig effekt på overdrevet. En øget kvælstofdeposition kan forventes at ændre artssammensætningen i retning af mere kvælstoftolerante arter samt at øge tilgroningen på overdrevet.

Af hensyn til beskyttelsen af naturarealet er der udlagt en 20 m husdyrgødningsfri zone rundt om overdrevet på mark nr. 38-0 jf. figur 6.1.2.3. Det betyder i praksis, at der ikke udbringes husdyrgødning i en afstand af 20 m fra overdrevet.



Figur 6.1.2.3: Kortet viser den gødningsfrie zone omkring overdrevet på mark 38-0

Natur og Miljø vurderer efter udlæg af en 20 meter bred husdyrgødningsfri zone, at marken kan drives uden at påvirke overdrevet væsentligt. Den gødningsfrie zone er fastholdt med vilkår jf. nedenstående.

Eng 2 (figur 6.1.2.2)

Nord for det nordligste udbringningsareal ligger et værdifuldt naturengsareal. Enge har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Engen er besigtiget den 14. juni 2001. Ved besigtigelsen er der blandt andet registreret: Glanskapslet siv, fløjlsgræs, bidende ranunkel, kamgræs, alm. hønsetarm, manna sødgræs, knæbøjet rævehale, knopsiv, vandkarse, tigger ranunkel, toradet star, spidskapslet star, håret star, sylt star, tykakset star, rørgræs, sumpstrå, lancetbladet ærenpris og kornet stenbræk.

Af fugle blev der registreret strandskade, musvåge og vibe.

Engen er B-målsat i Århus Amts naturkvalitetsplan. En B-målsætning indebærer, at der kun i særlige tilfælde gives tilladelse til mindre indgreb efter en konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.

På baggrund af den aktuelle planteliste vurderes engens tålegrænse at ligge i den lave ende af intervallet og engen bør ikke belastes yderligere med kvælstof.

Dette imødegås delvist af det generelle krav om gyllenedfældning på sort jord og græsmarker, som følger af bufferzoneregler omkring sårbar natur. Umiddelbart nord for engen ligger et overdrev, som ifølge statens kort er omfattet af husdyrlovens § 7 og dermed kaster en 1.000 m beskyttelseszone. Denne zone medfører krav om gyllenedfældning på udbringningsarealet der grænser op til engen jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24, stk. 3.

Med kravet om gyllenedfældning vurderes det generelle beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre engen mod yderligere kvælstofbelastning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Øvrige naturområder (figur 6.1.2.2)

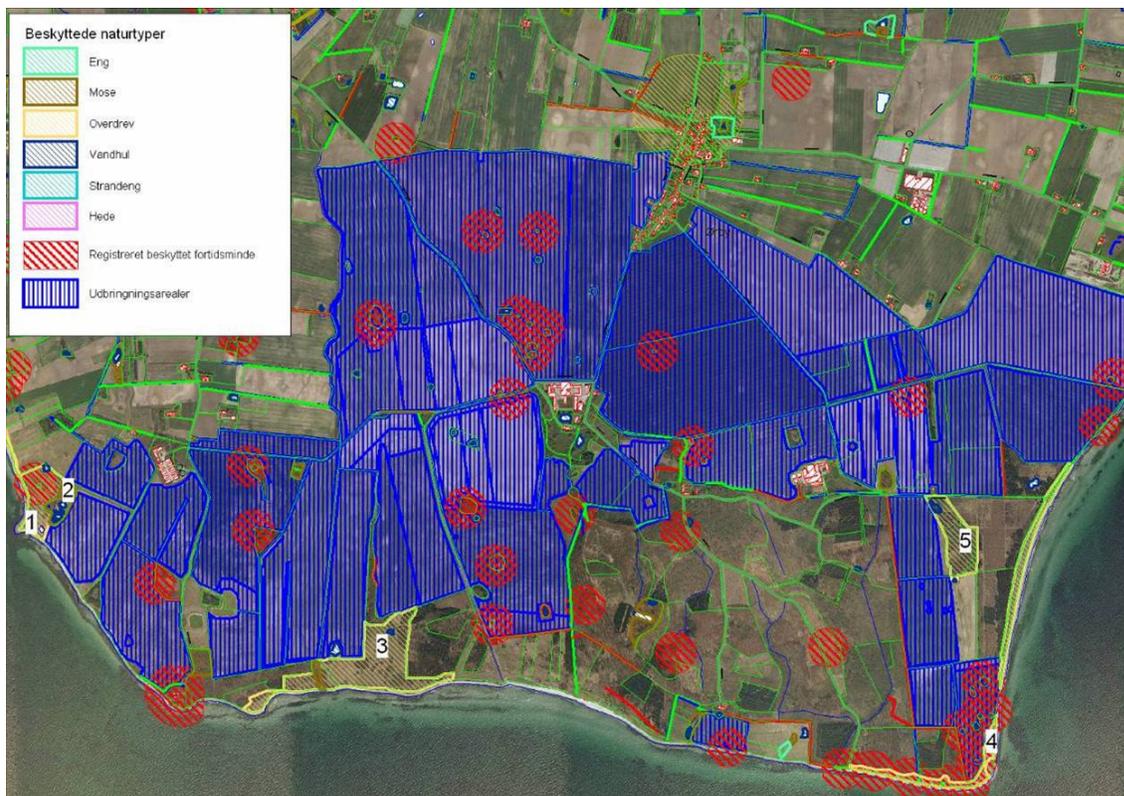
De øvrige naturområder nr. 3, 4 og 5 på figur 6.1.2.2 vurderes at være så robuste, at de ikke påvirkes væsentligt som følge af udbringning af husdyrgødning.

Udbringningsarealer vest for Tranebjerg

Umiddelbart vest for Sannholm 12 ligger et moseområde, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Mosen er besigtiget den 13. juni 2001 af det tidligere Århus Amt. Der er ved besigtigelsen registreret Stor Nælde, Lav Ranunkel, Rød El, Gul Iris, Ask og Burre Snerre. På baggrund af den aktuelle planteliste samt terræn vurderes mosen ikke at være sårbar over for udbringning af husdyrgødning på markerne tilgrænsende mosen.

Udbringningsarealer syd og vest for Kolby (figur 6.1.2.4)

Hovedparten af udbringningsarealerne ligger syd og vest for Kolby. Specielt langs de kystnære stræk er der registreret flere overdrev omfattet af hhv. naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrbrugslovens § 7. Overdrevene er besigtiget den 11. - 12. juni 2001. De to mest botanisk interessante overdrev er markeret på figur 6.1.2.4 som lokalitet 1 og 3.



Figur 6.1.2.4: Kortet viser udbringningsarealerne syd og vest for Koldby samt beskyttet natur i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. De røde cirkler angiver beskyttede fortidsminder.

Overdrev 1 (figur 6.1.2.4)

Overdrevet vurderes ikke at kunne påvirkes væsentligt af udbringning af husdyrgødning, idet overdrevet er beliggende umiddelbart vest for udbringningsarealerne, som ikke danner direkte grænse til overdrevet.

Overdrev 3 (figur 6.1.2.4)

Den nordlige del af overdrevet grænser op til udbringningsarealerne. Ved besigtigelse den 12. juni 2001 er der bl.a. registreret: Bølget Bunke, Dværgbunke, Engelskgræs, Græsbladet Fladstjerne, Mark Frytle, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Almindelig Knopurt, Almindelig Kællingetand, Knoldet Mjødurt, Rødknæ, Hirse Star, Håret Star, Sand Star, Pille Star, Tormentil og Sølv Potentil.

Plantelisten indeholder både arter fortrinsvis tilknyttet kalkbund, men især arter tilknyttet fortrinsvis sur bund. Overdrev har en tålegrænse på 10 – 25 kg N/ha/år. På baggrund af plantelisten vurderes tålegrænsen for overdrevet at ligge i den lave ende af intervallet.

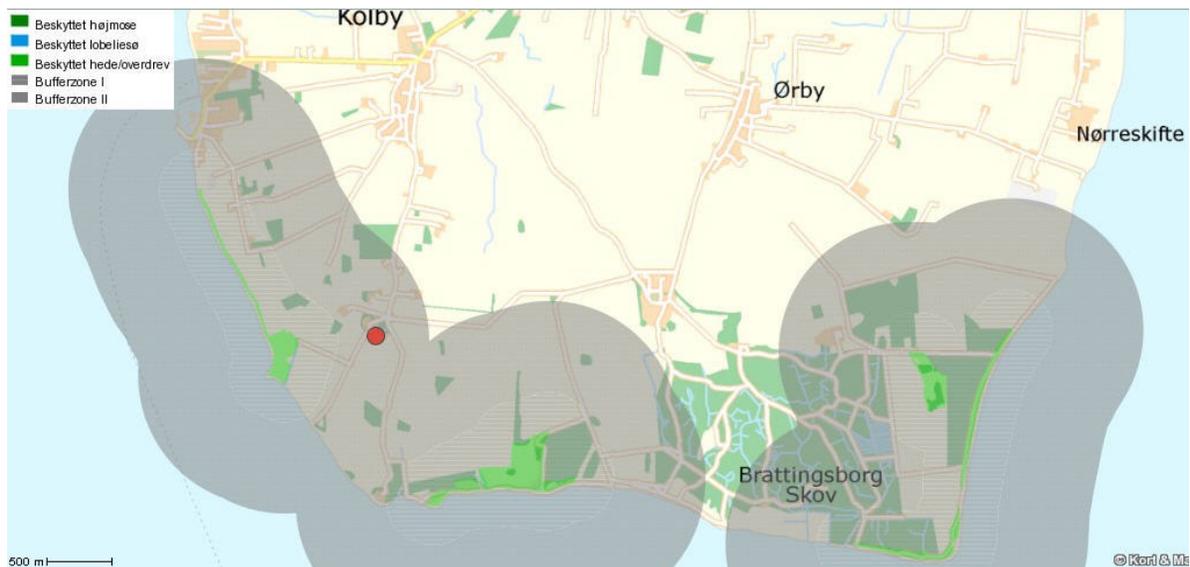
Overdrev 3 vurderes ikke at blive væsentligt påvirket som følge af udbringning af husdyrgødning på arealerne beliggende nord for overdrevet.

Overdrev 5 (figur 6.1.2.4)

Overdrevet er beliggende umiddelbart vest for udbringningsarealet. Ved besigtigelse den 11. juni 2001 er der bl.a. registreret: Ager Tidsel, Stor Nælde, Fløjlgræs, Gul Kløver, Slåen, Almindelig Rapgræs, Mark Krageklo, Almindelig Rajgræs, Håret Star, Blød Hejre, Tusind Fryd, Knæbøjet Rævehale, Blød Storkenæb og Hundegræs.

På baggrund af den aktuelle planteliste vurderes overdrevet ikke at påvirkes væsentligt som følge af udbringning af husdyrgødning på areal vest herfor.

En del af udbringningsarealerne ligger indenfor bufferzonerne omkring sårbar natur (se figur 6.1.2.5) og er derfor omfattet af de generelle krav om gyllenedfældning jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24, stk. 3.



Figur 6.1.2.5: Kortet viser bufferzoner omkring sårbar natur som har indflydelse på udbringningsarealerne syd og vest for Koldby. Udbringningsarealer indenfor bufferzonerne er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens bufferzoneregler jf. § 24, stk. 3. Tidspunkterne for ikrafttræden fremgår af bekendtgørelsens § 38, stk. 5 og 6.

Samlet vurderes naturområderne på eller grænsende op til udbringningsarealer syd og vest for Koldby ikke at blive påvirket væsentligt af udbringning af husdyrgødning idet udbringningsarealerne ikke har hældninger, der øger risiko for overfladisk afstrømning. Ligeledes mindsker kravet om gyllenedfældning generelt kvælstoftab til omkringliggende natur.

Samlet vurdering af ammoniak og natur

Med vilkåret stillet nedenfor vurderes naturen ikke at blive påvirket væsentligt som følge af udvidelsen, hverken ved ammoniaktab fra stald og lager eller i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på markerne.

Bilag IV-arter

På EF-habitatdirektivets bilag IV er der opført en række plante- og dyrearter, der er strengt beskyttede i hele EU. Arterne kaldes i daglig tale for "bilag IV-arter". Den strenge beskyttelse omfatter arterne og deres levesteder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Det betyder, at der skal tages særligt hensyn, hvis der planlægges projekter, som kan påvirke arterne eller deres levesteder.

Der er ikke kendskab til andre bilag IV-arter i området end den grønbrogede tudse, som er udbredte i egnede ynglevandhuller på det meste af øen. På nordøen er der ligeledes registreret Stor Vandsalamander. Den grønbrogede tudses krav til ynglelokaliteten er lysåbne og solbeskinnede lavvandede vandhuller. Vandhullerne i udbringningsarealerne er tilgroede, ikke solbeskinnede og vurderes overvejende ikke sandsynlige som ynglelokalitet for grønbroget tudse. Tilsvarende vurderes vandhullerne ikke egnede som ynglesteder for Stor Vandsalamander, som følge af tilgroning, beskygning og fragmentering, idet vandhullerne ligger isolerede i dyrket mark. Ifølge luftfotos er der omkring samtlige vandhuller en udyrket bræmme, som er udlagt i henhold til ordningen om 15 års genopdykningsret. Bræmmerne er med til, at sikre

vandkvaliteten i vandhullerne. Den grønbrogede tudse og Stor Vandsalamander eller deres levesteder vurderes ikke at blive påvirket af produktionens drift.

Fortidsminder i udbringningsarealer

På udbringningsarealerne findes en del fortidsminder. Den generelle lovgivning om 2 m dyrkningsfri randzone målt fra foden af fortidsminderne vurderes at være tilstrækkelig til at sikre fortidsminderne.

Vilkår:

6.1.2.1 Der må ikke udbringes husdyrgødning i en afstand af 20 m fra overdrevet på mark 38-0.

6.2 Lugt

6.2.1 Miljøteknisk redegørelse

Lugtgenekriterierne er beregnet i ansøgningssystemet. På figur 6.2.1.1 ses afstanden til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.



Figur 6.2.1.1: Viser naboernes placering i forhold til Vesborggård.

Lugtgenekriterierne er opfyldt jf. ansøgningssystemets beregninger:

Områdetype	Beregningsmodel	Uhorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	778,62 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	592,07 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	280,01 m	280,01 m	249,45 m	299,66 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Lugtgenekriterierne er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende stalde indgår i beregningen. Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I beregningen af geneafstanden indgår også øvrige husdyrbrug i området. I denne ansøgning er der ikke andre husdyrbrug nær nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone der skal medtages i beregningen.

Lugtkilder – staldluft: Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnlige rengøres samt overbrusning. Da kippen, hvor ca. 75 % af ventilationsluften udledes, er placeret i ca. 5,5 m højde, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Ved sidste miljøgodkendelse blev ejendommen pålagt at etablere et skovområde mod nord, hvilket sammen med de levende hegn nedsætter lugtgenerne for naboerne mod nord.

Lugtkilder – husdyrgødning: Der vil være lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle. Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid. Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer. Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

6.2.2 Kommunens bemærkninger og vurderinger

Det fremgår af ansøgningssystemets lugtberegninger at lugtgenekriterierne for hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt. Lugtberegningen er foretaget efter den nye beregningsmodel.

Århus Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at udvidelsen kan ske uden gene for de omkringboende. Til grund for vurderingen ligger primært den store afstand til hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig samt oplysningerne om at der på bedriften og i forbindelse med udbringning tages hensyn til de omkringboende.

6.3 Fluer og skadedyr

6.3.1 Miljøteknisk redegørelse

Fluebekæmpelse

Fluebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der benyttes snyltehvepse til biologisk bekæmpelse af fluer i staldanlægget. Gyllekanalerne udgør kun en mindre del af gulvoverfladen, så mulighederne for udklækning af fluelarver vurderes at være ringe. Der er generelt god hygiejne i staldene og ved siloerne. God hygiejne reducerer klækningen af fluelarver. Al foder opbevares i lukkede systemer, hvilket ligeledes reducerer klækningen.

Skadedyrsbekæmpelse

Rottebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Tiltag for minimering af fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved siloerne så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres. Der sker rutinemæssigt eftersyn og påfyldning af rottekasser.

6.3.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Fluer giver ofte anledning til gene hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Fluebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der benyttes snyltehvepse til biologisk bekæmpelse af fluer i staldanlægget. Det vurderes, at der opretholdes god hygiejne på ejendommen, hvilket nedsætter klækningsratioen.

Samsø Kommune skal kontaktes, hvis der konstateres rotter på ejendommen.

Århus Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at udvidelsen kan ske uden gene for de omkringboende.

6.4 Transport

6.4.1 Miljøteknisk redegørelse

Hovedparten af transporterne omfatter levering og afhentning af smågrise, afhentning af slagtesvin til slagt samt transport af husdyrgødning og foder. Transporterne sker med traktor og lastbiler.

Nedenstående figur viser hvordan udvidelsen påvirker transporten omkring ejendommen. Figuren viser endvidere antallet af årlige transporter indenfor de anførte kategorier.

	Nudrift	Udvidelse
Levering og afhentning af smågrise	104	104
Afhentning af svin til slagt	52	52
Afhentning af døde dyr	104	104
Foder	208	250
Udbringning af husdyrgødning	280	300
Affald fra produktionen	52	52
Andet	20	20
I alt	820	882

Figur 6.4.1.1: Transporter til og fra Vesborggård.

Ved udbringning af husdyrgødning anvendes transportruterne, som fremgår af kort vedlagt som bilag.

På dage med udbringning af husdyrgødning er der en rimelig stor trafik omkring ejendommens indkørsel – med deraf følgende gener. Husdyrgødningen transporteres med traktor og gyllevogn ud til de sydlige udbringningsarealer. Udbringning af gylle til de nordlige arealer foregår altid med lastbil og lukkede tankvogne, hvorefter det omlæsses ved markerne. Det vil sige, at der kun transporteres gylle gennem byerne med lastbil og lukkede tankvogne, hvilket minimerer generne for beboerne betydeligt.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid (kl. 06-18). Afhentning af slagtesvin til slagt vil dog forekomme kl. 03/04, da de skal transporteres til fastlandet med den første færge.

6.4.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Transportruterne, som fremgår af bilaget, skal anvendes i forbindelse med udbringning af husdyrgødning jf. nedenstående vilkår.

Transporten til og fra ejendommen vurderes at stige fra ca. 820 transporter på årsbasis til ca. 882 transporter svarende til en stigning på 7 %. Stigningen skyldes dels en stigning i antallet af gylletransporter og dels en stigning i antallet af foderleverancer.

Århus Kommune vurderer på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen kan ske uden væsentlig gene for de omkringboende.

Det bemærkes i øvrigt, at transport på veje skal ske i overensstemmelse med anden lovgivning herunder færdselsloven.

Vilkår:

6.4.2.1 Transportruterne, som fremgår af bilag 4, skal anvendes i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

6.5 Støj fra anlægget og maskiner

6.5.1 Miljøteknisk redegørelse

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme mindre afvigelser i forbindelse med afhentning af dyr.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natteperioden vurderes ikke at overskride 55 dB(A). Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Der er ikke støj fra ventilationsanlæg, da der er naturlige ventilation af staldene.

Støj fra transport vil primært komme fra transporter med levering og afhentning af smågrise, afhentning af slagtesvin til slagt, husdyrgødning og foder.

På ejendommen er der etableret faciliteter til opbevaring af foder, der leveres til ejendommen. Foderet kan i princippet leveres af enhver foderstof, uden det vil medføre ændringer i driften af ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene som følge af transporter.

I forbindelse med etablering af flydelag med snittet halm på gyllebeholderne efter udbringning af gylle, kan der forekomme støjgener i en kort periode.

I forbindelse indblæsning af foder i siloerne kan der forekomme støjgener. Dette sker ca. 5-6 timer om ugen og kun inden for normal arbejdstid.

Der kan i nogle tilfælde være mindre støjgener fra dyr. Eventuel støj fra dyrene vurderes primært at opstå ved levering og afhentning af svin. Ved flytning kan svinene i nogle tilfælde bli-

ve bange, hvilket fører til hyleri. Afhentning af slagtesvin kan forekomme kl. 03-04, da slagtesvinene skal med den første færge til fastlandet. Dette er ikke muligt at ændre på, da der ikke er alternativer til slagterierne. Leveringerne er så skånsomme overfor svinene som muligt, så evt. hyleri mindskes mest muligt. Eventuel støj fra svinene i løbet af dagen vurderes at være forholdsvis lavt, da det kun vil dreje sig om hyleri ved kampe mellem grisene og evt. i forbindelse med fodring. Kampene er forsøgt reduceret ved at have legetøj til svinene og ved at fodre flere gange om dagen. Begge initiativer nedsætter risikoen for kampe mellem svinene. Støj fra ejendommen vurderes ikke at stige som følge af projektet. Vægtintervallet udvides fra 16-100 kg til 13-107 kg, men der forventes en øget daglig tilvækst, således at det enkelte svin ikke vurderes at skulle tilbringe længere tid på ejendommen.

6.5.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

De aktiviteter, som foregår på ejendommen, skal overholde de støjgrænser, som er udmeldt af Miljøstyrelsen. Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Vilkår:

- 6.5.2.1 Driften af husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen ved nabobeboelses opholdsareal (målt 15 m fra beboelse) i det åbne land og indenfor kommuneplanlagte landsbyafgrænsning overstiger de grænseværdier, som er nævnt i afsnit 6.5.2.
- 6.5.2.2 Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er periodens mest støjbelastede tidsrum. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger udenfor bedriften.
- 6.5.2.3 Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at husdyrbruget skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal, senest 3 måneder efter at kravet er fremsat, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen. Dokumentationen skal fremsendes både i papirformat og digitalt.
- 6.5.2.4 Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling eller beregning jf. gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, 5/1984.
- 6.5.2.5 Støjmåling skal foretages, når støjende anlæg er i fuld drift eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal udføres af et målefirma, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger ekstern støj". Støjdokumentationen skal gentages, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves én årlig støjbestemmelse. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

6.5.2.6 Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end eller lig med grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A).

6.6 Støv fra anlæg og maskiner

6.6.1 Miljøteknisk redegørelse

Der kan opstå mindre støvgener ved daglig håndtering af foder. Al foderhåndtering foregår i lukkede systemer og indendørs. Samtidig er foderet iblandet foderfedt, der nedsætter støvgenerne betydeligt.

6.6.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Århus Kommune vurderer på baggrund af det fremsendte samt oplysninger om anlæg på husdyrbruget, at der ikke vil være aktiviteter på ejendommen, som vil medføre særlige støvgener. Til grund for vurderingen ligger primært, at foderhåndteringen sker i lukkede systemer. Desuden ligger ejendommen med stor afstand til naboejendomme.

6.7 Lys

6.7.1 Miljøteknisk redegørelse

I staldene er lyset tændt efter behov i tidsrummet 7-17. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten.

På alle stalde er der udendørslys på den gavl der vender ind mod midten af anlægget. Lyset på bygning 5 og 6 er styret via sensor mens lyset på de andre stalde er styret manuelt.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten, på nær ved levering af slagtesvin til slagt.

På bedriftsoversigten i bilag 3 findes en oversigt over udendørsbelysningens placering.

6.7.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer, at der ikke er væsentlige lysgener som følge af ejendommen daglige drift. Ejendommen er generelt skærmet med omgivelserne af eksisterende beplantning og Udendørs lyskilder er placeret mod midten af anlægget.

7 Påvirkning fra arealerne

I dette kapitel beskrives og vurderes hvordan driften af markerne og tab af kvælstof og fosfor påvirker søer, vandløb, fjord, hav og grundvand.

7.1 Udbringningsarealerne

Det samlede areal dækker over 2.367 ha, hvoraf der er ca. 981 ha harmoniareal. Herudover er der ca. 41 ha vildtagre der evt. kan inddrages til harmoniareal, såfremt dette på et senere tidspunkt bliver nødvendigt.

Det resterende areal udgøres af:

- 0,7 ha husdyrgødningsfrizone på 20 m rundt om overdrev på mark 38-0 jf. vilkår 6.1.2.1
- 28 ha permanente græsarealer der afgræsses eller slås.
- 112 ha MVJ 0N arealer der afgræsses med maksimalt 0,8 DE i kvier og får fra diverse dyrehold på Samsø.
- 165 ha naturlignende arealer
- 3 ha udyrkede arealer
- Ca. 11 ha vådengsprojekt – Bjælkerende
- 1.029 ha består af remiser (gravhøje, vandhuller, mindre beplantede arealer m.v.), skov og andre naturlignende arealer. Alle remiser og skoven på den nordlige del af Samsø er indtegnet ellers drejer det sig om alle de arealer der er beliggende syd for de sydlige udbringningsarealer og ikke er indtegnet på de medfølgende kort.
- De 2 heste græsser seks måneder om året udenfor udbringningsarealet, på græsarealerne rundt om hovedbygningen på Brattingsborg Gods.

7.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Ejendommens arealer drives fra Brattingsborg Gods. Jorden drives primært med korn til modenhed, raps, kartofler, løg og frøgræs. Markbruget drives traditionelt.

Alle arealer ligger udenfor fosforklasser og nitratfølsomt vandindvindingsområde og kun 11,74 ha ligger i nitratklasse 1.

Vanding

Markerne 2-0, 5-0, 6-0, 7-0, 11-0, 15-0, 16-0, 17-0, 18-0, 19-0, 33-0, og de underopdelinger der er herunder, kan vandes og bliver det også, når dyrkningssæsonen gør det nødvendigt for opnåelse af tilfredsstillende udbytte.

Når det nye drænvandsbassin tages i brug kan markerne: 22-0, 23-0, 24-0, 26-0, 27-0, 29-0, 30-0, 31-0, og de underopdelinger der er herunder, vandes.

Vandingen sker fra drænvandsbassiner, hvorved drænvandet med evt. næringsstoffer bliver recirkuleret, hvilket medfølger en større udnyttelse af næringsstofferne fra f.eks. husdyrgødning og dermed et mindre tab af næringsstoffer fra arealerne.

Der er en tilladelse til benyttelse af 170.000 m³ vand til markvanding. Da vanding ingen betydning har for beregningerne i www.husdyrgodning.dk er de ikke anført her.

Dræning

Alle marker er drænedede.

Sædskifte

Standardsædskiftet er S2 og S4, da arealerne er henholdsvis ler- og sandjord der drives med svinesædskifte og da der udbringes over 0,8 DE/ha. Referencesædskiftet er ligeledes S2 og S4.

Nedenstående tabel viser hvordan bedriftens areal er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder:

	I alt, ha	Nitrat-klasse 0	Nitrat-klasse 1	Nitrat-klasse 2	Nitrat-klasse 3	NFI	Fosfor-klasse 0	Fosfor-klasse 1	Fosfor-klasse 2	Fosfor-klasse 3
Ejede og forpagtede arealer	980,99	0 ha	11,74	0 ha	0 ha	0 ha	980,99	0 ha	0 ha	0 ha

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomme vandindvindingsområder og fosfor-klasse 1-3. Dette betyder, at der som udgangspunkt ikke stilles krav om yderligere beskyttelse af arealerne mod udvaskning af næringsstoffer, end de generelle krav til udbringning af husdyrgødning på arealerne.

Cirka 11,74 ha ligger i nitratklasse 1, hvilket betyder der stilles større krav til udvaskning af nitrat til overfladevand fra disse arealer.

7.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Al husdyrgødning udbringes på ejede og forpagtede arealer. Vurderingen af næringsstofbelastningen i forhold til recipienternes følsomhed foretages nedenfor.

Århus Kommune har ingen øvrige bemærkninger til ovenstående.

7.2 Påvirkninger af søer og vandløb

7.2.1 Miljøteknisk redegørelse

Markerne 38-0, 34-0, 36-0, 39-0 og 37-0 grænser op til "Bjælkerende". Herudover er der andre mindre vandløb nær ejendommens arealer. Reglerne om 2 meter bræmmer til beskyttede vandløb overholdes. Der er placeret vildtagre/randzoner ved mange vandløb og søer/vandhuller.

7.2.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Bjælkerenden er en kanal/vandløb, der tjener til afledning af overfladevand, som har en lempet målsætning (C-målsat).

Arealerne vurderes at være relativt flade. Der er ikke erosionstruede og skrånende arealer nær vandløb. Der vurderes ikke at være risiko for, at der kan ske overfladeafstrømning af fosfor og kvælstof fra arealerne.

Vandløb og vandhuller vurderes ikke at blive væsentligt påvirket som følge af projektet.

7.3 Kvælstof og fosfor til havet

7.3.1 Miljøteknisk redegørelse

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomme vandindvindingsområder og fosfor-klasse 1-3. Cirka 11,74 ha ligger i nitratklasse 1, hvilket betyder at der som følge af det generelle beskyttelsesniveau stilles krav til udbringningen på disse arealer.

7.3.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Fosfor

Fosforoverskuddet er beregnet i ansøgningssystemet. Fosforoverskuddet er differencen mellem fosfor tilført med husdyrgødning og fosfor fraført med afgrøderne. Fosforoverskuddet er beregnet til 5,1 kg P/ha/år. Fosforbalancen er beregnet på baggrund af normalt.

Markerne ligger alle udenfor statens udpegede fosforklasser, udenfor oplande til Natura 2000 vandområder og oplande, som af staten er vurderet at være overbelastet med fosfor.

Der er ikke erosionstruede og skrånende arealer nær vandløb. Der vurderes ikke at være risiko for, at der kan ske overfladeafstrømning af fosfor.

Århus Kommune vurderer at farvandet omkring Samsø ikke vil påvirkes væsentligt som følge af projektet.

Kvælstof

Af ejendommens samlede udbringningsareal på 980,99 ha ligger 11,74 ha indenfor nitratklasse 1. Nitratklasserne fremgår af statens kortværk, som er tilgængeligt via ansøgningssystemet og Danmarks Miljøportal. På udbringningsarealerne indenfor nitratklasse 1 må der, jf. godkendelsesbekendtgørelsen, udbringes husdyrgødning med et dyretryk svarende til 85 % af de generelle regler. De resterende marker ligger udenfor område udpeget med nitratklasse jf. statens kortværk.

Århus Kommune vurderer, at det i forhold til kvælstofudvaskningens størrelse er væsentligt, at medregne ændringen i jordens organiske kvælstofpulje og ikke udelukkende bero vurderingen på den "aktuelle udvaskning" alene. Grundlaget for dette er at sikre, at der ikke sker en opbygning af jordens organiske kvælstofpuljer, som vil kunne bidrage til en væsentlig merudvaskning på langt sigt eller ved ændret drift i forhold til det ansøgte. Jordpuljen kan både bidrage med en merpulje eller være negativ og dermed bidrage til, at der sker en mindre udvaskning end den "aktuelle udvaskning".

Det potentielle udvaskningsniveau udgøres af kvælstofoverskuddet fra marken, som består af det aktuelle kvælstofoverskud samt ændringen i jordens organiske kvælstofpulje.

Kvælstofoverskuddet har indflydelse på udvaskningen til overfladevand og grundvand. Grundvand vurderes i afsnit 7.4.

Den potentielle kvælstofudvaskning er beregnet ved hjælp af ansøgningssystemets FarmN-beregning. Ved den ansøgte drift beregnes ændringen af jordens organiske kvælstofpulje til 8,6 kg N/ha og udvaskningen til 41,6 kg N/ha. Samlet resulterer beregningen i et potentielt udvaskningsniveau på i alt 50,2 kg N/ha.

Under transporten fra rodzonen til recipienten sker der en reduktion af kvælstoffet. Reduktionen fremgår af statens kvælstofreduktionspotentialekort. Reduktionspotentialet er områdespecifikt og afhænger af områdets geologiske forhold. I den konkrete sag ligger ca. 132,29 ha af

udbringningsarealet indenfor et område med en kvælstofreduktion på 36 %. Den resterende del af udbringningsarealet ligger i et område med 26 % kvælstofreduktion.

Under forudsætning af, at det samlede dyretryk i et opland ikke stiger, vil der gennem godkendelser efter Husdyrbrugsloven ske en gradvis reduktion af det samlede tab af kvælstof og fosfor. Miljøstyrelsen forventer, som følge af strukturudviklingen, at 90 % af Danmarks husdyrproduktion i 2015 vil være miljøgodkendt og således omfattet af lovens beskyttelsesniveauer og krav om anvendelse af miljøteknologi.

I Samsø Kommune er der i perioden fra 2007 til 2009 set et samlet fald i antallet af dyreenheder. Strukturudviklingen i landbruget går i retning af, at husdyrene samles på færre men større husdyrbrug. I perioden 2007-2009 har 10-11 husdyrbrug på Samsø nedlagt produktionen.

Med miljøgodkendelse følger generelt en reduktion af næringsstofbelastningen. Væsentlighedskriteriet og det forhold, at der ligger mange husdyrbrug indenfor et opland er indarbejdet i Husdyrbrugslovens beskyttelsesniveauer. Beskyttelsesniveauet skærper harmonikravet i områder, hvor risikoen for belastning af vandmiljøet er størst og nedsætter derved næringsstofbelastningen på oplandsniveau.

Husdyrbrugslovens generelle krav til kvælstofudvaskningen er i nærværende sag overholdt.

Udbringningsarealerne er placeret udenfor områder, der er sårbare overfor nitratudvaskning. Samsø ligger midt i Kattegat. Udover den landbaserede næringsstofbelastning fra arealer på Samsø er farvandet omkring Samsø påvirket af vandtransporten i de indre danske farvande. Næringsstofferne transporteres fra enten Nordsøen eller Østersøen afhængig af strømretningen. Herudover påvirkes farvandet omkring Samsø af næringsstoffer fra bl.a. Århus Bugt-oplandet og oplandet til Horsens Fjord. Den samlede kvælstoftilførsel fra de forskellige tilgrænsende vandområder til farvandet omkring Samsø er af samme grund vanskelig at estimere.

På baggrund af en konkret vurdering af projektet, er det Århus Kommunes opfattelse, at projektet ikke vil påvirke farvandet omkring Samsø væsentligt - hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter. Projektet lever op til Husdyrbrugslovens generelle beskyttelsesniveau og udvaskningen sker til åbent farvand, som af staten ikke vurderes at være sårbart overfor kvælstof.

Vilkår:

7.3.2.1 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning med et dyretryk svarende til 1,3975 DE/ha, hvilket skyldes at markerne 1-0 og 1-3 ligger indenfor nitratklasse 1. Markdriften skal dokumenteres ved gødningsregnskab eller lign. på tilsynsmyndighedens forlangende.

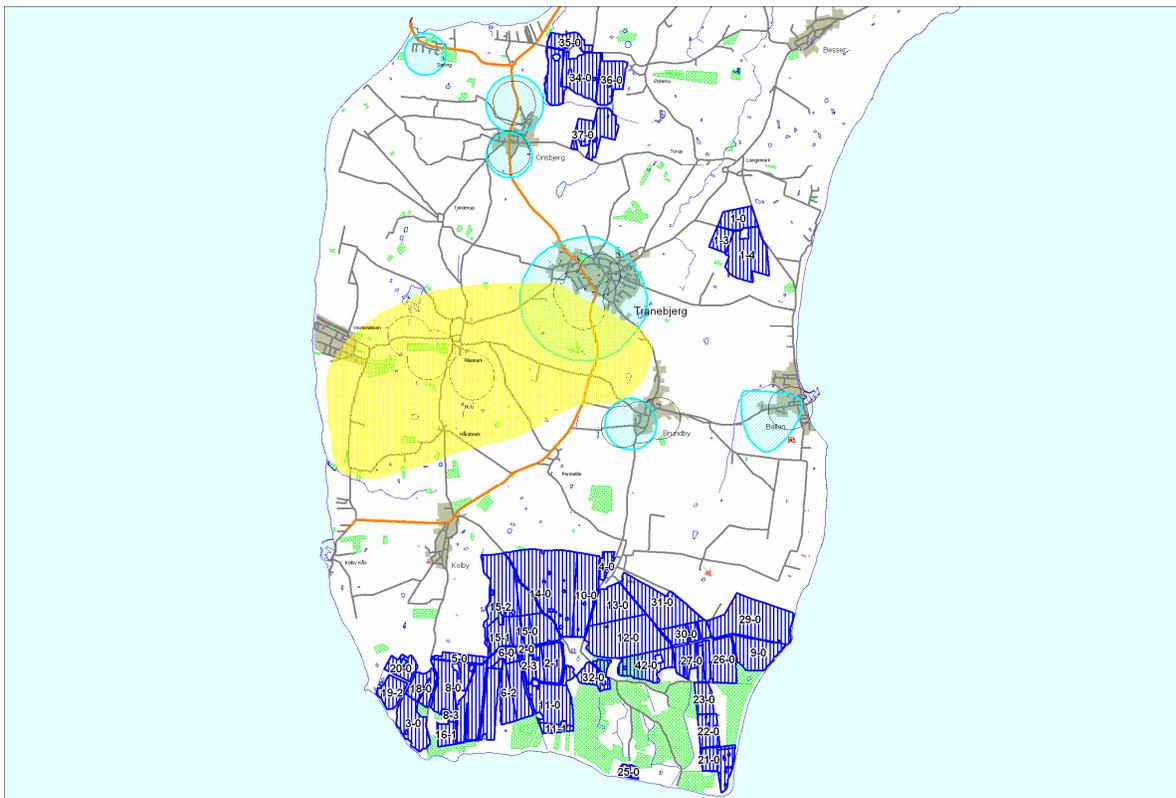
7.4 Kvælstof til grundvand

7.4.1 Miljøteknisk redegørelse

Projektet har arealer i områder med drikkevandsinteresse (OD) og i område med begrænset drikkevandsinteresse (OBD).

Der er store nuværende og fremtidige indvindingsinteresser på den sydlige del af Samsø. Her er ca. 9 km² udpeget som Område med Særlig Drikkevandsinteresse (OSD), jf. figur 7.4.1.1. Det foreløbige OSD område kan revideres efter kortlægning af grundvandsressourcerne. Ifølge Miljøportalens arealinfo er der udpeget foreløbige nitratfølsomme indvindingsområder (NFI)

hhv. nord og syd for Pillemark. Endvidere er Brundby vandværks indvindingsopland udpeget som nitratfølsomt (NFI).



Figur 7.4.1.1: Oversigt over den sydlige del af Samsø. På kortet er indvindingsoplandene til Tranebjerg, Ballen og Brundby Vandværk illustreret med lyseblå skravering. Udbringningsarealer tilhørende Vesborgvej 22 er vist med mørkeblå skravering – endvidere er afgrænsningen af OSD området vist

Samsø er under kortlægning af Miljøcenter Århus.

7.4.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning for den ansøgte udvidelse er beregnet til 115 mg NO_3^-/l , svarende til ca. 50 kg N/ha. Referencesædskiftet (nudrift) er beregnet til 95 mg NO_3^-/l .

Områdets hydrogeologiske forhold er på nuværende tidspunkt under kortlægning og en afklaring af de særligt sårbare grundvandsdannende indvindingsområder mangler. Ud fra de nuværende udpegninger ligger det ansøgte projekt uden for Område med Særlig Drikkevandsinteresse og uden for indvindingsoplande til fremtidige vandværker og herunder uden for foreløbige nitratfølsomme indvindingsområder. Det betyder med baggrund i den nuværende udpegning, at Natur og Miljø ikke finder anledning til at begrænse udvaskningen i forhold til grundvandsressourcen.

På baggrund af den nuværende udpegning som område med drikkevandsinteresse og område med begrænset drikkevandsinteresse stilles der ikke krav til projektet.

Vurdering af projektets risiko overfor grundvandets kvalitet fremgår af nedenstående tabel.

Mark-nummer	Miljø- mål for grund- vand	Udvask- ning fra rodzo- ne	Risiko for at nitratudvaskning fra rodzonen kan gen- findes i grundvandet/boring.	Risikovurdering
Udbringnings arealer 1-0, 01-03, 01-04, 2-0,02- 01,02-02,02- 03,3-0,4-0,5- 0,6-0,06- 02,06-04,7- 0,8-0,08-03,9- 0,10-0,11- 0,12-0,13- 0,14-0,15- 0,15-01,15- 02, 15-03,15- 04,15-05,16- 01,18-0,19- 02,20-0,21- 0,22-0,23- 0,24-0,24- 01,25-0,26- 0,27-0,29- 0,30-0,31- 0,32-0,33- 1,34-0,35- 0,36-0,37- 0,38-0,39- 0,41-0,42-0	50 mg nitrat/l	115 mg nitrat/l	Under kortlægning, sidst nye viden anvendt: Markerne ligger i et område med drikkevandsinteres- ser (OD) og i område med begrænset drikkevandsin- teresse (OBD) og derfor kan Natur og Miljø ikke stille krav til projektet	Projektet udgør med nuværende udpegning ingen væsentlig risiko overfor grundvandets kvalitet

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

8.1 Ansøgers BAT-redegørelse

Energi

Der anvendes lavenergi lysstofrør i staldanlægget, hvor det er muligt.

Udendørs er der kun opsat belysning ved indgange til staldene. Belysning er manuelt- og sensorstyret.

Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Der er etableret naturlig ventilation, der ikke forbruger energi.

Der er to-klimasystem, hvilket nedsætter behovet for anden varmekilde.

Fravalgt BAT indenfor energi: Intet.

Vand

Vandbesparelser opnås ved at drikkeniplerne er placeret i fodertrugene.

Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved iblødsætning af staldene og derefter vask med koldt vand i højtryksrensere.

For at minimere unødigt spild gennemgås drikkenipler og vandrør jævnligt for utætheder. Der vil være en visuel kontrol dagligt og ved vask af staldene. Eventuelle lækager repareres så vidt muligt med det samme.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af grisene de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning.

Fravalgt BAT indenfor vand: Intet.

Management

Ansøger er omfattet af "Code of praksis" i forhold til leverandør. Derudover søges den daglige drift tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes i henhold til APV.

Gældende krav til dyrevelfærd er opfyldt.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilke vilkår, der er stillet til driften i den forbindelse.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt, eller når vigtige telefonnumre ændres.

Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Der er sparring med faglige konsulenter 1-4 gange om året.

Der foretages daglige tjek og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr afhentes hurtigst muligt. Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Der udarbejdes foderplaner og foderkontrol på bedriften, så der løbende kan optimeres på foderforbruget og dermed forbruget af næringsstoffer.

Markdriften tilrettelægges således den giver anledning til mindst mulig udvaskning af næringsstoffer, og overfladisk afstrømning undgås.

Der føres journal over udbringning af handelsgødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor forbruget af husdyrgødning og handelsgødning dokumenteres.

Ved udkørsel af husdyrgødning tages der hensyn til naboer herunder til eventuelle større beghenheder som f.eks. konfirmation eller bryllup. Derudover tages der højde for vindretning i forhold til naboer, når der køres gylle ud.

Der føres logbog over fyldelage på gyllebeholderen.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Fravalgt BAT indenfor management: Intet.

Foder

Foder, tilvækst samt dyr ind og dyr ud af ejendommen styres dagligt ved hjælp af Agrosoft. Således bruges kun den mængde foder og de mineraler, dyrene har behov for, og der sker ikke overforsyning med foder, som vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent, og der benyttes fasefodring.

Fravalgt BAT indenfor foder: Intet.

Staldindretning

Produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer, der lever op til nutidens miljøkrav. Desuden har bedriftens ansvarlige fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd, og der følges løbende op på udviklingen af staldsystemer, der giver mindst mulig miljøbelastning og bedst mulig dyrevelfærd.

Ud fra et proportionalitetssynspunkt indhentes der konstant viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

I det eksisterende staldanlæg er der valgt 2/3 fast gulv, hvilket giver den laveste emission af ammoniak og lugt fra svinestalde, og dermed er det bedste af de kendte staldsystemer med hensyn til miljøbeskyttelse. Gulvet opfylder ligeledes kravet til dyrevelfærd fra 2015.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt. Naturlig ventilation medfører også en lavere temperatur i staldene og dermed i gyllen, hvorved der er lavere ammoniakemission fra gyllekanalerne. Samtidig forbruger naturlig ventilation ikke energi, hvorved der sker en væsentlig ressourcebesparelse.

Herudover kan det nævnes at der ved sidste miljøgodkendelse blev ejendommen pålagt at etablere et skovområde mod nord, hvilket sammen med de levende hegn formindsker lugtgenerne ved naboerne der er beliggende mod nord.

Fravalg af BAT indenfor staldindretning:

- Køling af kanalbundene er ikke umiddelbart muligt at etablere i det eksisterende staldsystem. Samtidig er der ikke muligt at anvende den varme der derved bliver produceret. Effekten vurderes også at være begrænset, da gylleoverfladen kun er 1/3 af stiens dybde. Ligeledes nedsætter naturlig ventilation temperaturen i staldene og dermed også gyllekanalerne.
- Gylleforsuring vurderes ikke mulig at etablere, da der i dag er vakuumsystem og da vandforbruget er forholdsvis lavt på ejendommen. Da gyllen er forholdsvis tyk vurderes det at blive problematisk at cirkulere gyllen i staldene. Effekten vurderes også at være begrænset, da gylleoverfladen kun er 1/3 af stiens dybde.
- Luftvasker med syre er ikke mulig at benytte, da der er naturlig ventilation.

Opbevaring af husdyrgødning

Gyllebeholderen er en stabil beholder, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risiko for tab af gylle til miljøet.

Der er konstant flydelag på gyllebeholderne og efter omrøring/udbringning kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag.

Der føres logbog over flydelaget, så der sikres at det lever op til kravene.

Fravalgt BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning: Intet.

Udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så det sikres, at mængden af gødning er tilpasset afgrødens forventede behov. I planen tages der hensyn til JB-nr., sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke gylle på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til beskyttede vandløb.

Gylleudbringning sker normalt kun i hverdagene. Gyllen udbringes primært med slæbeslanger.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig

8.2 Kommunens vurdering af anvendelse af BAT:

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle gener fra stalde og husdyrgødningsopbevaringsanlæg mm.

Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

Husdyrbrugene skal redegørelsen som minimum indeholde følgende punkter:

Management

1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugs miljøforhold herunder de anvendte teknologier

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:

2. Foder
3. Staldindretning
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring/behandling

8.2.1 Vurdering af Management

Århus Kommune vurderer, at BAT mht. management og egenkontrol er daglige tilsyn, samt løbende service og vedligeholdelse, journal over el-, vand-, og foderforbrug, samt gødningsregnskab.

Uddannelsesplaner for medarbejdere, beredskabsplan, logbog over flydelag, foderplaner og affaldshåndtering vurderes ligeledes i forbindelse med kommunens vurdering af bedriftens efterlevelse af BAT mht. management og egenkontrol.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget overholder lovens krav om BAT indenfor management. Kommunen har ved vurderingen primært lagt vægt på at:

- Der er fokus på medarbejdernes uddannelse.
- Medarbejdere orienteres om nærværende godkendelse og dens indhold.
- Der er daglig tilsyn med dyr og tekniske installationer.
- Ejendommen har en politik i forhold til bortskaffelse af affald.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.

- Rengøring i og omkring bygninger og siloer foretages jævnligt.
- Ejendommen drives i overensstemmelse med godt landmandskab.
- Der foreligger en beredskabsplan for ejendommen, hvis indhold medarbejderne er fortrolige med.

Vilkår:

8.2.1.1 Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommen ansatte og andre der arbejder på ejendommen. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag.

8.2.2 Vurdering af foder

Århus kommune vurderer, at BAT mht. foderhåndtering er praktisk håndtering af foder, således at risikoen for spild af foder og dermed risiko for forurening af grundvand og overfladevand minimeres.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget overholder lovens krav om BAT indenfor foderhåndtering. Til grund for vurderingen ligger primært at alt foder opbevares i silo. Det betyder, at opbevaringen og håndteringen af foder kan ske under kontrollerede forhold, så spild af foder reduceres. Risikoen for forurening af grundvand og overfladevand vurderes at være lav.

Århus Kommune vurderer, at BAT mht. fodring og foderudnyttelse er at sikre en optimal udnyttelse af foderet og dermed minimere mængden overskydende næringsstoffer.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget overholder lovens krav om BAT indenfor fodring og foderudnyttelse. Kommunen har ved vurderingen primært lagt vægt på at der udarbejdes foderplan i samarbejde med konsulent samt at Agrosoft anvendes i den daglige styring. Derudover anvendes fasefodring. Dermed vurderes det, at der er basis for en optimal udnyttelse af næringsstofferne.

Vilkår:

8.2.2.1 Der skal mindst én gang om året udarbejdes en foderplan i samarbejde med en konsulent. Foderplaner skal opbevares i fem år.

8.2.3 Vurdering af staldindretning

Udvidelsen sker i eksisterende stalde. Kravet om anvendelse af BAT gælder for såvel nyanlæg som eksisterende anlæg.

Århus Kommune finder, at to-klima stald med delvist fast gulv ($\frac{2}{3}$ fast gulv og $\frac{1}{3}$ spaltegulv) jf. BAT-byggeblad 106.03-52 er BAT i smågrisestalde. Århus Kommune finder desuden at delvist fast gulv ($\frac{2}{3}$ fast gulv og $\frac{1}{3}$ spaltegulv) jf. BAT-byggeblad 106.04-52 er BAT i slagtesvinestalde.

Staldene er indrettet med naturlig ventilation. Naturlig ventilation er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget lever op til lovens krav om BAT for så vidt angår staldindretning. Ved vurderingen har kommunen vægtet højt, at de eksisterende stalde er opført med to-klima stalde med delvist fast gulv med $\frac{2}{3}$ fast gulv og $\frac{1}{3}$ spaltegulv, som anses for at repræsentere den bedst tilgængelige teknologi.

8.2.4 Vurdering af vand- og energiforbrug

Århus Kommune vurderer, at BAT mht. vand- og energiforbrug er genbrug af vand, kontrol af vandinstallationer samt registrering af vand- og energiforbrug. Derudover er det Århus Kommune vurdering, at naturlig ventilation er BAT, da energiforbruget herved holdes nede. Lavenergibelysning og sensorstyret lys vurderes ligeledes at være BAT.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget lever op til lovens krav om BAT for så vidt angår vand- og energiforbrug. Følgende har haft væsentlig betydning for vurderingen:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses for at undgå spild.
- Staldene har naturlig ventilation
- Udendørs lys er delvis styret af en bevægelsessensor.
- Der anvendes lavenergi lysstofrør
- To-klima anlægget nedsætter energibehovet
- Rengøringen af staldene sker efter vandbesparende principper.

Der er ovenfor, i afsnit 4.5, stillet vilkår om at vand- og energiforbruget skal registreres

8.2.5 Vurdering af opbevaring og behandling af husdyrgødning

Århus Kommune vurderer, at BAT for så vidt angår opbevaring og behandling af husdyrgødning er opbevaring af husdyrgødning i stabile, tætte beholdere, som er tilmeldt 10 års beholderkontrol. Det er ligeledes BAT at føre logbog over flydelaget, samt sørge for at der til stadighed er tætsluttende flydelag på gyllen. Desuden er det BAT kun at omrøre gyllen umiddelbart inden tømning af tanken.

Kommunen vurderer at husdyrbruget lever op til lovens krav om BAT med hensyn til opbevaring og behandling af husdyrgødning. Ved vurderingen er der lagt særlig vægt på følgende:

- Gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der føres logbog over flydelaget. Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

8.2.6 Vurdering af udbringning

Århus Kommune vurderer, at BAT for så vidt angår udbringning af husdyrgødning er overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsen samt udarbejdelse af mark- og gødningsplan.

Århus Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til lovens krav om BAT for så vidt angår udbringning af husdyrgødning. Ved vurderingen er der lagt særligt vægt på husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for så vidt angår udbringning af husdyrgødning overholdes samt at der hvert år udarbejdes en mark- og gødningsplan, så det sikres at gødningen er tilpasset afgrødernes forventede behov.

Vilkår:

- 8.2.6.1 Der skal én gang om året udarbejdes en mark- og gødningsplan. Mark- og gødningsplaner skal gemmes i fem år.

8.2.7 Samlet vurdering

Århus Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik, set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

9 Alternative løsninger og 0-alternativet

I dette kapitel vurderes alternative løsninger evt. alternative metoder og teknologier, som ansøger har undersøgt, men fravalgt, beskrives. Der er kun krav om alternative vurderinger i forhold til ansøgninger efter § 12 stk. 2.

0-alternativet kræves af EU, og er ansøgers beskrivelse af, hvordan bedriften kan udvikles, hvis den ansøgte produktion ikke gennemføres.

9.1 Alternative løsninger

9.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Da ændringen af husdyrproduktionen sker i eksisterende anlæg, er det ikke muligt at ændre på placeringen af staldene.

9.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Ansøgningen sker efter § 12 stk. 3 og skal derfor ikke præsentere en oversigt over de væsentligste alternativer.

9.2 0-alternativ

0-alternativet kræves af EU, og er ansøgers beskrivelse af, hvordan bedriften kan udvikles, hvis den ansøgte produktion ikke gennemføres (vil normalt være nudriften).

2.1 Miljøteknisk redegørelse

Bliver det ikke muligt at gennemføre den ønskede ændring af husdyrholdet, vil Vesborggård fortsætte uændret med den nuværende produktion. Det betyder, at den nødvendige udvikling og effektivisering ikke sker på ejendommen, og reelt set vil en bæredygtig landbrugsproduktion afvikles indenfor en overskuelig årrække.

Desuden vil der ved et 0-alternativ ikke blive udarbejdet en miljøgodkendelse for ejendommen. Der vil således ikke ske regulering af bedriften via vilkår stillet i miljøgodkendelsen.

9.2.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen har ingen øvrige bemærkninger til ovenstående.

10 Husdyrbrugets ophør

Århus Kommune skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget, foretages de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

10.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Ved virksomhedens ophør rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Eventuel nedbrydning af bygninger og gyllebeholdere vil foregå i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

10.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Der stilles vilkår om at stalde og gødningsopbevaringsanlæg skal rengøres ved virksomhedens ophør.

Vilkår:

10.1.2.1 stalde og gødningsopbevaringsanlæg skal rengøres ved virksomhedens ophør.

11 Egenkontrol og dokumentation

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling m.v.

11.1.1 Miljøteknisk redegørelse

På ejendommen er der løbende egenkontrol af produktionen, da der benyttes foderplaner og mark- og gødningsplaner. Herudover føres der kvartalsvis P-kontrol over svineproduktionen. Produktionens størrelse, fordeling af næringsstoffer på harmoniarealet og andelen af efterafgrøder fremgår af gødningsregnskabet og af driftsregnskabet fremgår råvareforbruget samt producerede svin i staldanlægget. Af EU-ansøgningen fremgår det samlede dyrkede areal på bedriften.

11.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Derudover er virksomheden omfattet af regler om:

- APV (for bedrifter med ansatte)
- Grønt regnskab

Århus Kommune anbefaler, at der årligt udarbejdes et grønt regnskab for husdyrbruget. Regnskabet kan eventuelt danne baggrund for ændringer i husdyrbruget, der kan være med til at begrænse forbruget af energi, næringsstoffer, pesticider, vand m.m., samt til at minimere affaldsproduktionen. Derudover kan det anbefales, at husdyrbrugets ressourceforbrug med mellemrum vurderes af en energikonsulent, der kan synliggøre mulige besparelser på energiforbruget.

- Driftsforstyrrelser og uheld

Driftsforstyrrelser og/eller uheld kan primært ske i forbindelse med håndtering af flydende husdyrgødning, sprøjtemidler, olie m.m., samt ved brud på emballage eller beholdere, som anvendes til opbevaring af disse stoffer.

Større uheld som f.eks. brud på gylletanke søges imødegået ved sikring gennem indretning og drift og overholdelse af gældende regler for kontrol af beholdere.

En beredskabsplan, som er kendt af husdyrbrugets medarbejdere, vil kunne medvirke til at begrænse forurening og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

Egenkontrollen omfatter i øvrigt følgende forhold:

Vand

Tilsyn med drikkevandsinstallationer. Vandforbruget skal registreres én gang årligt. Vandforbruget skal føres ind i et skema, således at registreringerne kan sammenlignes. Egenkontrollen for så vidt angår vandforbruget er dækket af vilkår 4.5.2.2.

Elforbrug

Elforbruget skal registreres én gang årligt. Elforbruget skal føres ind i et skema, således at registreringerne kan sammenlignes. Egenkontrollen for så vidt angår elforbruget er dækket af vilkår 4.5.2.1.

Husdyrgødning

Der skal føres logbog over gylletankenes flydelag.

Øvrigt

General vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Der udarbejdes årligt et gødningsregnskab samt en gødningsplan i samråd med en planteavlskonsulent. Der udarbejdes P-kontrol, hvor fodereffektiviteten opgøres og optimeres.

Bilag 1 – Beredskabsplan

for

Vesborggård
Vesborgvej 22
8305 Samsø

Beredskabsplan for Vesborggård, Vesborgvej 22, 8305 Samsø

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8
Transport af bekæmpelsesmidler	9
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)	10
Bilag B: Afløbsplan	11
Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan)	12

Udarbejdet af: Anders D. Lassen, juli 2009

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på godskontoret på Brattingsborg Gods.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- Afbrydere til EL og vand
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Slukningsmateriale og flugtveje for dyr/frigørelse m.m.
- Drænbrønde og afløb

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.

Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand m.m. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Alle medarbejdere har mobiltelefoner (*tilføjes senere*)

Miljømyndighed / Samsø Kommune	87922200 / 112	dag / nat
Samsø Redningskorps (Falck og brandvæsen)	86591788 / 112	dag / nat
Samsø Lægevagt (udenfor lægernes åbningstid)	70113131 / 112	dag / nat
Samsø Skadestue	87315050 / 112	dag / nat
Læge Flemming Jensen	87921622	dag
Samsø Tandlægeklinik	86590185	dag
Gråkjær Miljøcenter	70214488	dag
Samsø Landboforening	87923000	dag
Samsø Dyreklinik og Landpraksis	86590415	dag eller nat.
Foderstofforretning SAK/DLG	33686150	dag
Sannholm EL	86590622	dag eller nat
Arne Ditlevsen A/S (VVS og smedeforretning)	86590269	dag eller nat
Brdr. Stjerne K:S: (VVS)	86591700	dag eller nat
Skov A/S (klima og ventilationsstyring)	72175555	dag
NRGi (el- og varmforsyning)	87390404	dag eller nat

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren Anders D. Lassen, kan kontaktes på 86593066.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukker
- Vandslange

Se bilag A og C.

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank – RING 112

Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Anders D. Lassen kan kontaktes på 86593066.

Kontakt miljømyndighederne / Samsø Kommune på 87922200 eller ring 112.

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til drængrøft og drænbrønd nordøst for anlægget – se bilag C.

Opdæmning kan evt. fortages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til drængrøft eller drænbrønd, skal pumperne til afdræningen syd for staldanlægget slukkes.

Tab af gylle vil ikke påvirke dambrug.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På Brattingsborg Gods findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Graveredskab

Se bilag A og B.

Kemikalie og oliespild instruks – der findes ikke kemikalier på ejendommen

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Anders D. Lassen, kan kontaktes på 86593066.

Kontakt miljømyndighederne / Samsø Kommune på 87922200 eller ring 112.

Forsøg opdæmning for at undgå at olie løber til drængrøft og drænbrønd nordøst for anlægget – se bilag C.

Opdæmning kan evt. fortages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af olie. Er olie løbet til drængrøft eller drænbrønd, skal pumperne til afdræningen syd for staldanlægget slukkes.

Tab af olie vil ikke påvirke dambrug.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På Brattingsborg Gods findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Graveredskab

Se bilag A og B.

Stophaner / hovedafbrydere

Vand:

Hovedhanen er placeret i gårdspladsen.

I alle stalde er der stophanen placeret i gavlen ud mod vejen.

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder i stald 3.

I alle stalde er der el-tavler og automatsikringer placeret i gavlen ud mod vejen.

Se bilag A og C.

Strømsvigt instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til NRGi og forhør om varigheden af udfaldet.

Tlf 87390404

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Transport af bekæmpelsesmidler – der findes ikke bekæmpelsesmidler på ejendommen

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport vært sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

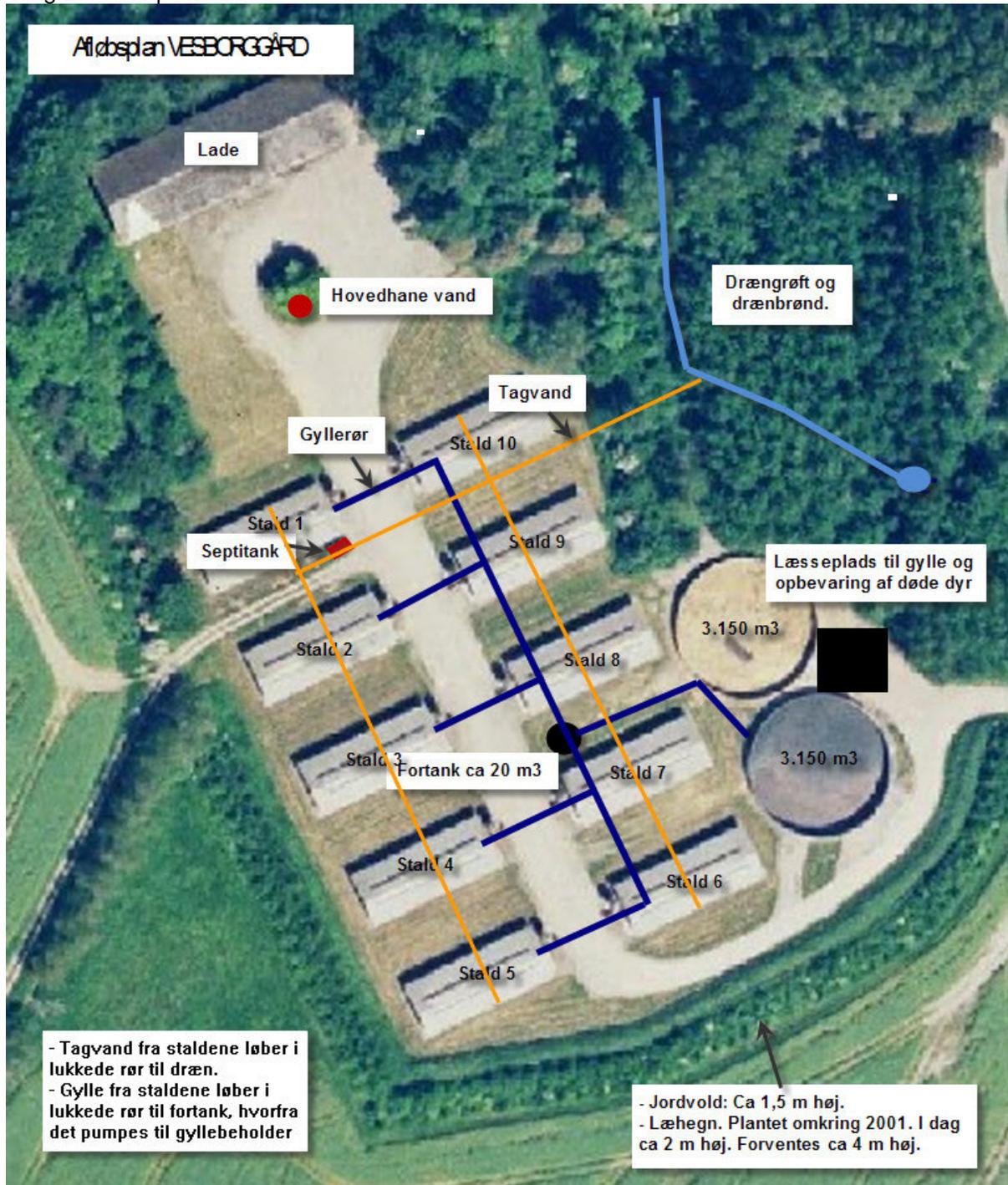
Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

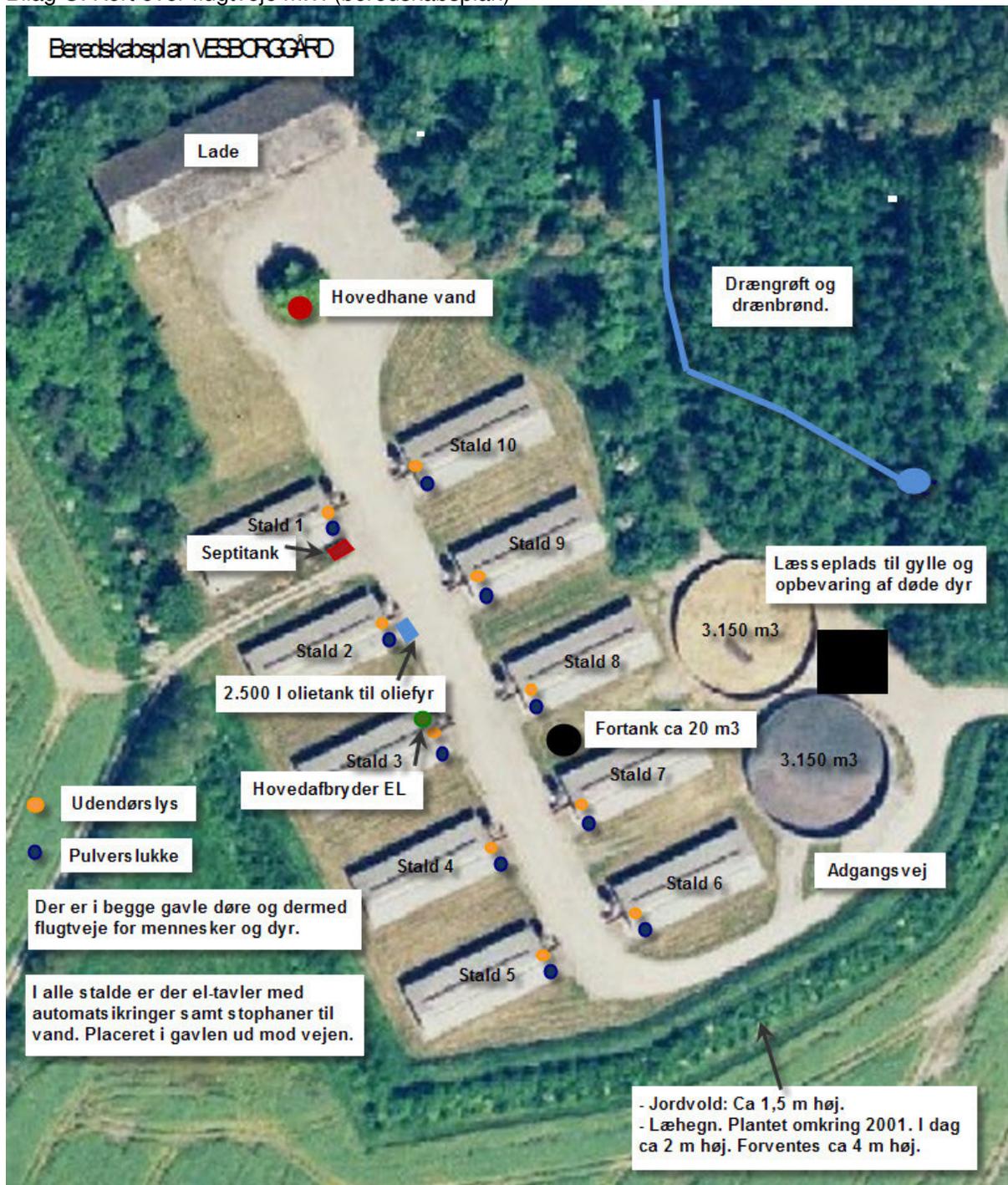
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)



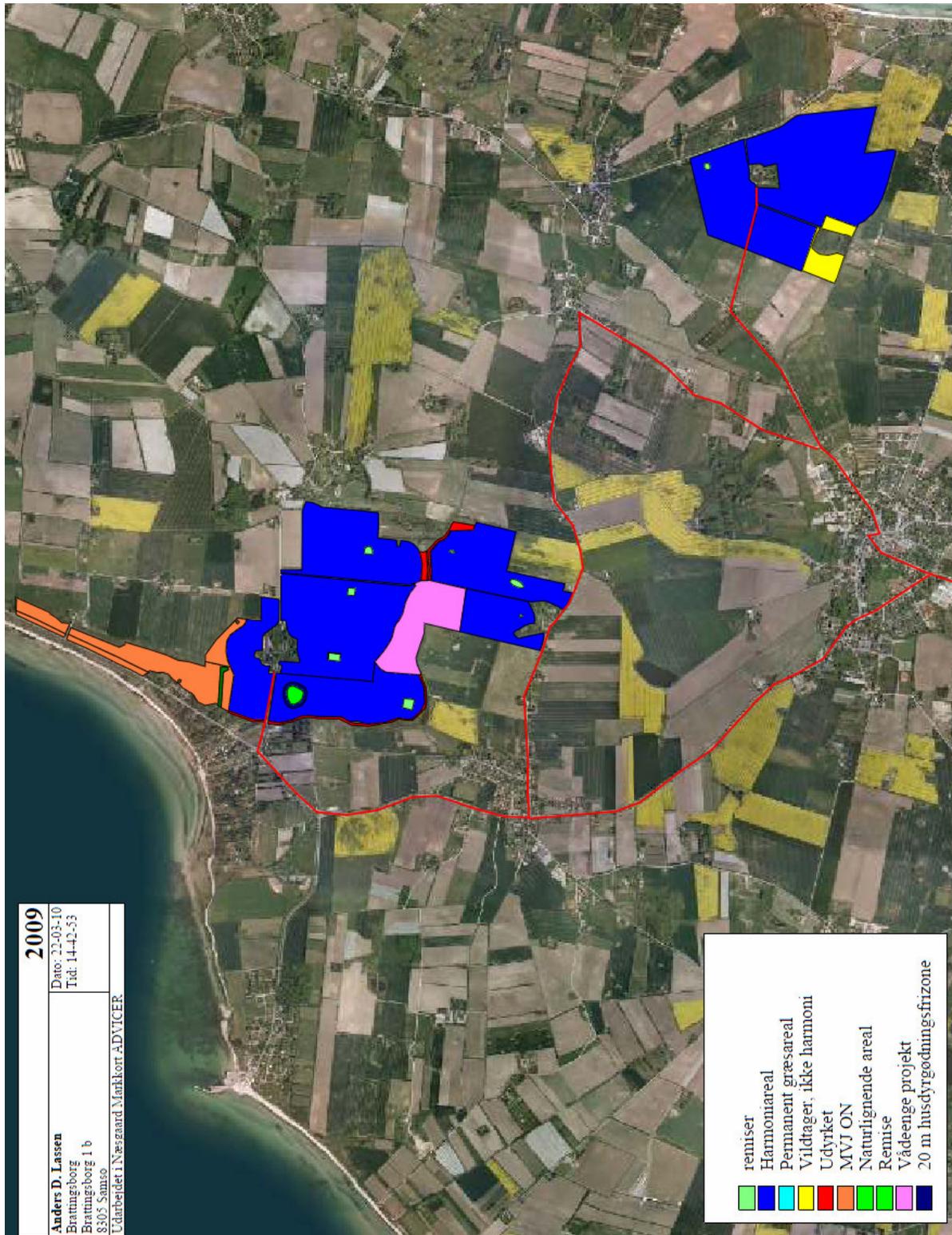
Bilag B: Afløbsplan

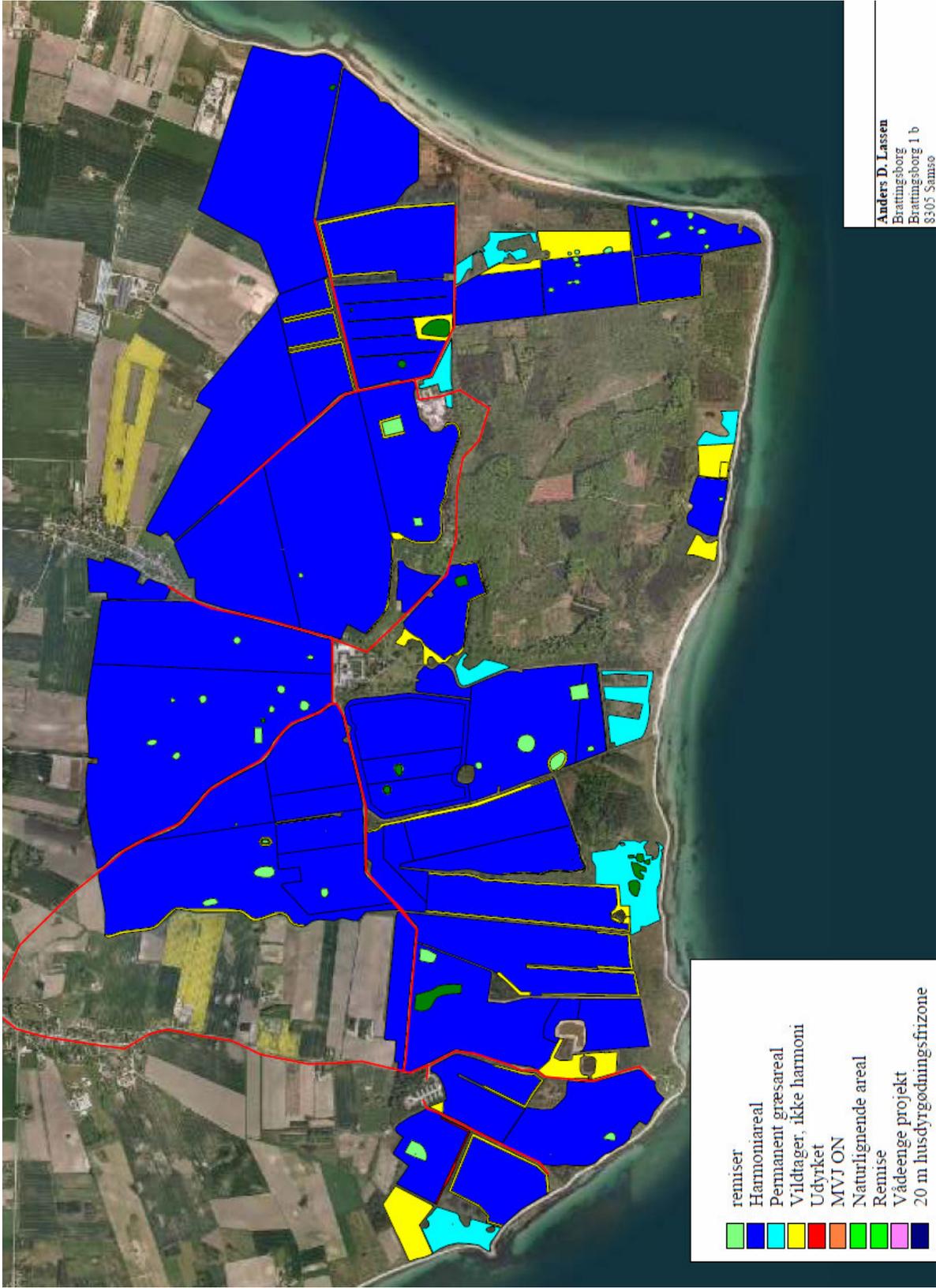


Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan)

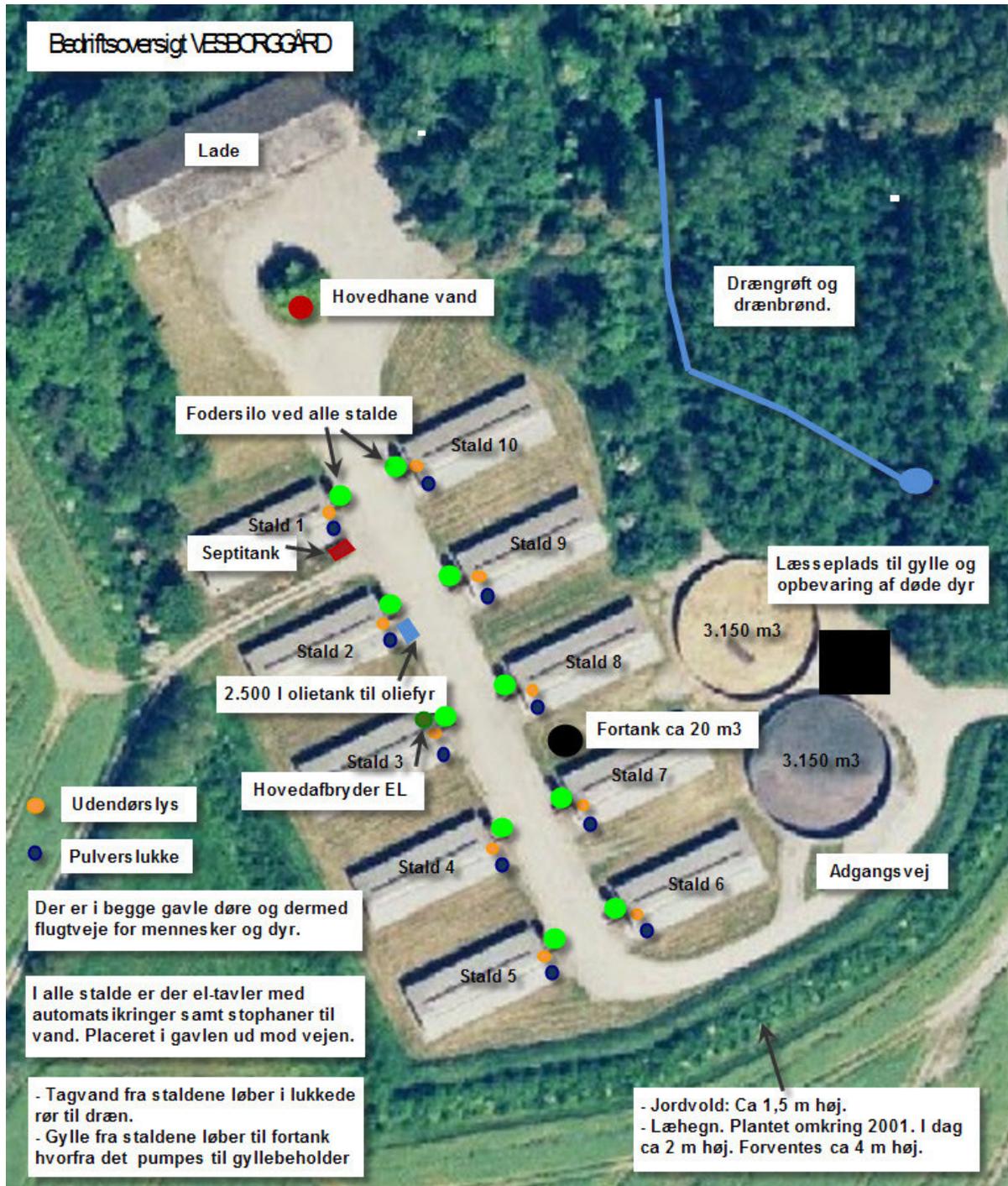


Bilag 2 – Oversigt over egne og forpagtede arealer

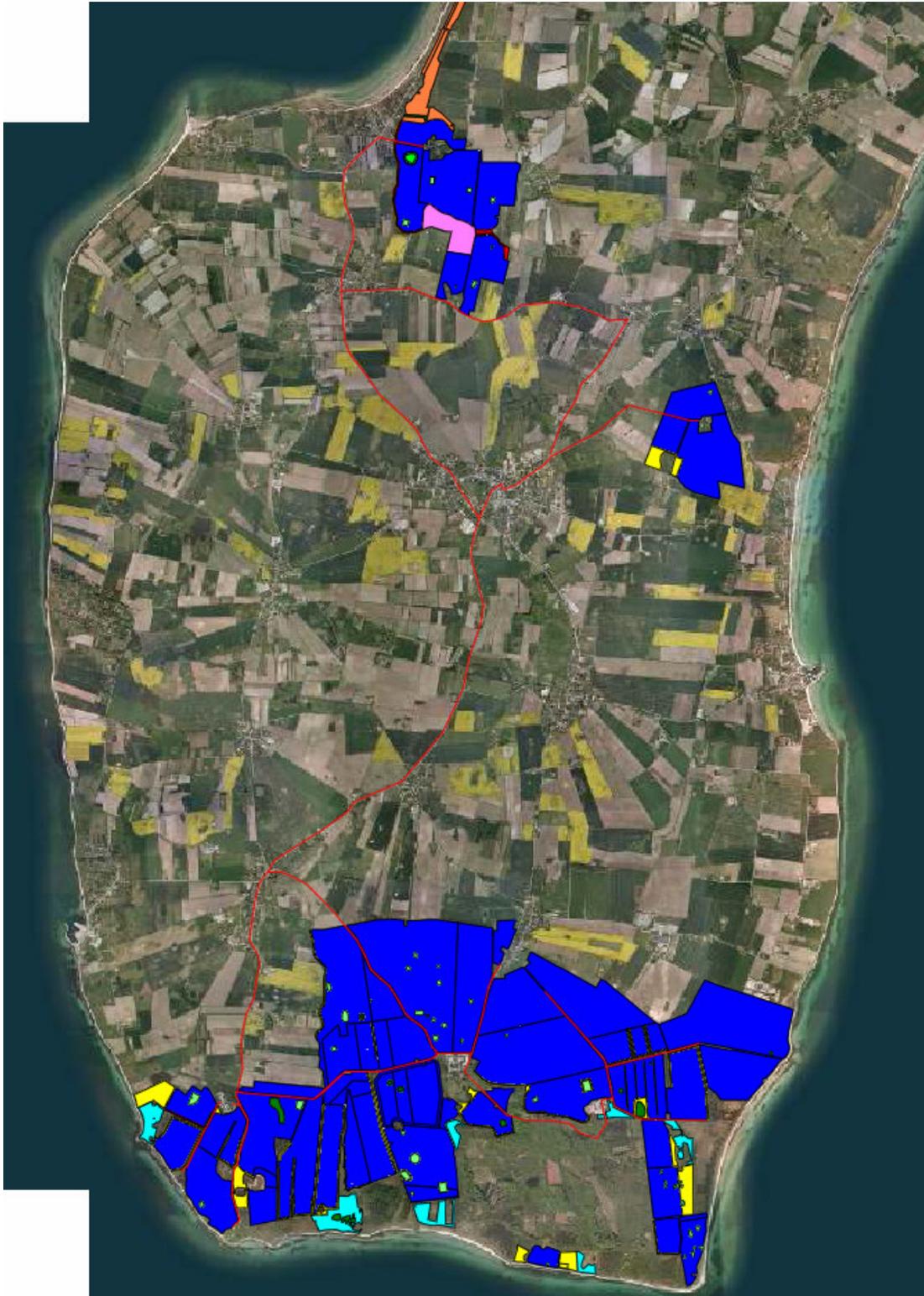




Bilag 3 – Situationsplan



Bilag 4 – Oversigtskort over transportveje





Natur og Miljø
Valdemarsgade 18
Postboks 79
8100 Århus C
Telefon + 45 8940 2755